

AZ

ALSÓZEMPLÉNI EV. REF. EGYHÁZMEGYE

1903. ÉVI ÁPRILIS HÓ 15—16. NAPJAIN

SÁROSPATAKON TARTOTT

TAVASZI RENDES KÖZGYÜLÉSÉNEK

JEGYZŐKÖNYVE.

SZERKESZTETTE:

HÉZSER EMIL

tállyai lelkész, egyházmegyei papi főjegyző.

1903.

SIMON JÓZSEF KÖNYVNYOMDÁJA SZERENCSEN.

Az alsózempléni ev. ref. egyházmegye 1903. évi április hó
15—16. napjain Sárospatakon tartott tavaszi közgyűlésének

JEGYZŐKÖNYVE.

*Az alsózempléni ev. ref. egyházmegye 1903. április hó
15—16. napjain Sárospatakon **Keresztury József** esperes
és **Meczner Béla** elnöktele alatt tartotta meg tavaszi rendes
közgyűlését.*

Jelen voltak:

Zombory Gedő, Gecsey Péter, Kónya András, Bálint Dezső, Páricsy József egyházi, Meczner András, Szinyey Gerzson, Debreczeni Bertalan világi tanácsbírák; Hézszer Emil papi fő-, Ölbey János, Zitás Bertalan aljegyzők, Vitányi Bertalan világi fő-, dr. Kovács Gábor aljegyző. Bartha József, Beszterczey Béla, Bogárdi Dániel, Czike Ferenc, Danyi József, Farkas Lajos, Gecse Lajos, Hazay Béla, Horváth János, Kenyeressy Árpád, ifj. Keresztury József, Kiss Miklós, Köröskényi István, Máthé Gyula, Miskolczy Endre, Nagy Károly, Pálóczy József, Sarkadi Antal, Szabó Pál, Székely Imre, Tóth Ferenc, Zitás István lelkészek, Gérecz Károly, Demjén Kálmán, Kovács Ferenc tanító képviselők, Bartha Gyula, Pap István segédlelkészek, Melko József, Futó Béla, Kerekes János, Barcsa János tanítók, Radácsy György, dr. Tüdös István, Roboska József theologiai tanárok, Csontos József, Maklár Pap Miklós ny., Hubay Bertalan s. tanárok. Buza János sárospataki, Major István berzéki, Turóczy József monoki, Máthé Ferenc kiskövesdi, Pankucsi Gábor csanálói egyházi képviselők. Major Sándor berzéki egyháztag.

1. Elnöklő esperes buzgó ima szárnyain emelte fel a lelkeket, áldást kérni a kegyelem Istenétől a közgyűlés tanácsko-

zásaira. Utána Meczner Béla gondnok a gyűlés közérzetével és hangulatával találkozó beszédben az egyetemes magyar református egyházakat illető s felszinen levő ügyeket nagy érdeklődés mellett ismertette. Közgyűlési határozat folytán a megnyitó beszéd egész terjedelmében jegyzőkönyvünkbe vétetett a következőkben:

Nagytisztelätü Egyházmegyei Közgyűlés!
Tisztelt Uraim!

A magyar ref. egyetemes egyház egyházi törvényeinek revidiálása szempontjából ez évben zsinatot fog tartani.

Elvitázhatatlan tény az, hogy egyházi törvényeink egyes szakaszaiban fordulnak elő oly kisebb hiányok, melyek némi javítást — kiegészítést — igényelnek, s egyházi ügyeinknek tárgyalása alkalmával többször jutottunk azon meggyőződésre, mily módon, milyen alakban volna legcélszerűbb ezen hiányokat pótolni, kiegészíteni. Azonban, eltekintve ezen kisebb bajainktól, vannak egyházunknak oly sürgős, égető kérdései, melyeknek megoldása immár elodázhatatlan. Különösen van egyházunknak egy nagyobb baja, mely mint Damokles kardja lebeg fejünk fölött. Ez a felette sürgős tárgy, mely gyors megoldásra vár, az egyházi adózás kérdésének megoldása.

Már az 1891—93-iki zsinat megbeszélés, megvitatás tárgyává tette az egyházi adózás rendezését — azonban ezen időben a tárgy nem lévén teljesen előkészítve, a jelenleg összeülendő zsinatnak lett e kérdés teljes megoldása, teljes tisztázása kötelességévé téve.

Nagytisztelätü Egyházmegyei Közgyűlés! Fontos és életbevágó tárgy az egyházi adó kérdésének teljes rendbehozatala egyházunkra nézve, mert a felől mindannyian meg vagyunk győződve, hogy azon egyenlőtlen egyházi adózás, mely jelenleg egyházunkban divik, továbbra már alig tartható fenn. De nehéz e kérdés teljes megoldása azért is, mert ez többeknek anyagi megterheltetését fogja maga után vonni, s egyesektől nagyobb áldozatot fog követelni. De bármely anyagi áldozatot hozzon is a magyar ref. egyház, bármely nagy áldozatot

hozzanak is egyházunk hivei, azzal már jelenleg is tisztában vagyunk, hogy az egyházi adózás kérdését teljesen megoldani, önerőnkől képtelenek vagyunk.

Véleményem szerint — de meg vagyok a felől győződve, hogy ez mindnyájunk érzelmeinek hü kifejezése — e kérdést csakis úgy lehet mindnyájunk megalégedésére kellőleg rendezni, ha az állam segélyünkre leend, s azon hiányzó összeget, melyet a magyar ref. egyház önerejéből előállítani nem képes, a magyar állam fogja egyházunknak adományozni.

Nagytiszteletü Egyházmegyei Közgyűlés! Egyáltalán nem céloim itt a Nagyliszteletü Egyházmegyei Közgyűlés előtt az egyházi adózás kérdését hosszasan fejtegetni, s a zsinati előkészítő-bizottság javaslatát bírálatom tárgyává tenni. Nem tehetem ezt az idő rövidsége miatt sem, de másrészt az összes javaslatok le lettek küldve véleményadás végett az egyházmegyékhez s éppen a mai napon fog egyházmegyénk által e javaslat tárgyalatni — mindnyájunknak alkalmunk leend --- e kérdésben véleményünket nyilvánítani. Egyet azonban már előre is jelezhetek. Azt ugyanis, hogy e kérdés megoldásánál két szempontot nem szabad szemünk elől eltévesztenünk.

Elsőbben is egyházunk tagjainak figyelmét fel kell hívni arra, hogy az egyházi adózás nagy változásnak néz elébe. Istápoljuk, pártfogoljuk egyházunkat e kérdés rendbehozatalánál, a prot. áldozatkészség és egyházunk iránti szeretet teljességével. Egyházmegyénk azon egyházaiban, hol a jelenlegi csekély adózás folytán emelkedés van kilátásba helyezve, előre is felhivom egyházmegyénk tisztviselőinek, különösen lelkészeinknek figyelmét arra, hogy egyháztagjainknak áldozatkészségét, egyházunk iránti szeretetét mintegy feléleszszék, lángralobbantsák. Továbbá, miként már fentebb is elmondottam, tudva azt, hogy a magyar ref. egyház önerejéből az egyházi adózás kérdését megoldani teljesen képtelen, minden erőnkől, tehetségünkől hassunk oda, különösen vezérférjaink, befolyásos egyéneink minden lehetőit elkövessenek, hogy a magyar állam által e kérdés megoldása, teljes tisztázása az 1848. évi XX. t.-cz. 3. szakaszának szellemében nyersen teljes és tökéletes megoldást.

Még egy szomorú kötelességet kell teljesítenem. Ugyanis egyházmegyénknek egyik kiváló, jeles munkás tagja, ki évtizedeken keresztül volt egyházmegyénknek jegyzője, főjegyzője és tanácsbírája, nagytiszteletű Tóth Lajos sajtóhidvégi lelkész ur pár hónap előtt elhunyt.

Ismertük mindnyájan tevékenységét, ismertük azon ragaszkodását, munkálkodását, melyet egyházmegyénkben kifejtett. Alig volt egy-egy fontosabb ügyünk, kiküldetésünk, a hol az ő tevékenységét igénybe ne vettük volna. Indítványozni fogom gyűlésünk megnyitása után, hogy Tóth Lajos emlékét szívéünkbe zárva, érdemeit jegyzőkönyvünkbe iktassuk.

Mielőtt a gyűlést megnyitnám, elmulaszthatatlan kötelességemnek tartom, az egyházmegye tisztviselőinek nevében, a gyűlés minden egyes tagjának köszönetet szavazni azon bizalmukért, melyet irányunkban 10 év lefolyása alatt tanúsítottak, s megköszönni azon szíves pártfogást, közreműködést, melyet irányunkban — nehéz munkánk közben — az egyházmegye vezetésében tanúsítottak. Bizonyára szomorú 10 év volt az, melyet mi az egyházmegye szolgálatában eltöltöttünk, mert ezen idő alatt a vallásfelekezetek egymás iránti békéje, egymás iránti szeretete nem hogy szilárdult volna, ellenkezőleg, napról-napra, évről-évre rosszabbodott, s régi időtől fogva, talán csak a XVII. században voltak ily elszomorító az egyházi türelmetlenség jelei, mint e mai napon.

Most, midőn az elnöki székől összes tisztviselőtársaim nevében, hivatalainkat az egyházmegye kezébe leteszem, hő óhajom, hogy adja a mennyei Gondviselés, hogy a vallási egyenlenség, türelmetlenség, mely nagy ártalmára van nemcsak az összes vallásfelekezeteknek, hanem a mindnyájunktól szeretett, mindnyájunk által imádott édes magyar hazánkunknak is, minél előbb szűnjön meg s az összes egyházakat a szeretet édes láncá kapcsolja, fűzze egybe.

Most szívesen üdvözlöm az egyházmegye jelenlevő tagjait s a gyűlést ezennel megnyitom.

2. Esperes elnök az elmúlt egyházi év történetének nevezetesebb eseményeit a következő jelentésben tüntette fel:

Nagyiszteletü egyházmegyei közgyűlés !

Ha a negyvenkét évi lelkipásztorkodásomat megelőző évtizedet tekintem, olyannak tűnik fel előttem ref. egyházunk, mint a rendkívüli csapás súlya alatt megrendült s önmagával tehetetlen ember. Hasonló volt sorsunk a pusztában időző Megváltóéhoz. Mint ő, mi is megkisértettünk. Kináltattak a földi javak, de megvetve, eltaszítva magunktól a táplálékot, még a vigasztaló szót sem hallva, keseregünk az örökre elhunytak vélt nagy halott, az imádott haza sorsa felett, mondván : vele, általa igen, nélküle élni sem óhajtunk.

Lelkészkedésem első két tizedén keresztül ha az egyházunk körében szükséges teendőinket végeztük, édes örömmel szemléltük az alélt hon ébredését. Fájó sebünk volt elég, anyagi téren inséggel küzdés vett körül bennünket, de megadással hordoztuk a terhet, mert könnyítette azt honfiaink nagy részének sorsunkban való részvétele és hazánk újra éledése. Első zsinatunkat az önmagunkra eszmélés, az élni akarás ösztöne hozta létre, s távol állott tőlünk a még erejéhez nem jutott nemzetre támaszkodás eszméje. Magunk erejében bizva akartunk megélni. Ily célból létesítettük a közalapot, mely egyetlen intézményünk életbe léptetése is annyi nehézséggel járt, hogy csak 13-ik évi beszámolója alkalmával mondhatta boldogult elődöm e helyen „elvalahára rendbe hozatott.“

Még második zsinatunk alkalmával is magunkban biza-
kodtunk s alig sejtettük, hogy egyesek elméjében megfordult már a lelkészek megélhetési módjáról való gondoskodás is. Ez önmagunkra gondolás eredménye lett az orsz. ref. lelkészi özvegy-árva gyámintézet megalapítása. És hogy ez így hiveink külön megadóztatása nélkül jött létre, azért hálát ad a gondviselésnek mindenki, ki a mi gyülekezeteink tagjaival való viszonyunk ismeri. Egy más intézmény eszméje is ott lebegett már vezérférjaink agyában, midőn 1894-ben elrendelték a lelkészi jövedelem összeírását, de a cél előttünk ismeretlen lévén, az iver későbbi felhasználása nagy csonkulásunkat idézte elő. Ez előtt nyolcz évvel nyilvánossá lett mindnyájunk előtt, hogy közjogi s más viszonyaink nagymérvű változása követ-

keztében a legnagyobb erőfeszítés daczára sem tarthatjuk fenn magunkat. Ily állapotban elvártuk volna, hogy a nagyobb erőhöz jutott magyar haza önként vesse reánk tekintetét azért is, mert az általa alkotott törvények tették elviselhetetlenné helyzetünket. Azonban nem ily módon, hanem nagy utánjárás és a hazát szívből soha nem szeretőkkel együvé sorozóttan kaptuk meg az ugynevezett kongruát. Midőn a kongrua életbe léptetési módja ellen annak idejében szót emeltem, azon szemrehányás ért, hogy miért e nyilatkozat, holott én is az elfogadást ajánlottam. Ezt nem érdemeltem, mivel csak az eljárás s nem a fizetés kiegészítés ellen volt kifogásom. Ma is inkább elfogadom az édes anyától a barna kenyeret, mint ellenségemtől a legnagyobb bőséget. És különben is nem jöhet oly idő, s nincs annyi kongruája a világnak, hogy amiatt a ref. lelkészi kar valaha magyar voltát s meggyőződését áruba bocsátaná. Ennek ellenzői csak ellenségeink és azok lehettek, kik soha szükséget nem érezve, bőségben élnek, s azt kívánják, hogy egy ref. lelkész semmiből is ur legyen és ha nem az, lenézik, megvetik s kigunyolják.

Önérzettel mondhatom, hogy hivataloskodásom ideje alatt minden évben újabb és újabb lépések tétettek anyaszentegyházunk fenntartása s virágoztatása érdekében. A késedelemben tagadhatatlanul veszedelem rejlik — a példaszó szerint — de ha mindenben kárt vallottunk is e miatt, nyertünk az államhoz fordulásban való nem sietéssel, mert ebből még ellenségünk is láthatja, hogy nem vagyunk önhaszonlesők és telhetetlenek. Hazánk és egyházunktól nem fényt és gazdagságot, hanem tisztességes megélhetési módot és elismerést kérünk, mivel tudjuk, hogy a nagy bőség elbizottságot, a földhöz ragadt szegénység pedig munkaképtelenséget szül.

Legközelebb két mellőzhetlen javaslat kerül napirendre. A lelkészi nyugdíj és egyházi adózás. Az elsőnek csak megterhelhetésünk nélkül vagyok barátja, az utóbbit pedig az 1848-iki XX-ik törvénycikk rendelkezésének mindnyájunk által ösmert módon való életbeléptetése nélkül nem látom keresztülvihetőnek. Ha e szentesített t. c. ötvenöt év mulva is holt betű marad,

maga ellen vét a magyar nemzet, mert ha legerősebb támaszát a ref. egyházat elgyengülni engedi, a jövő félszázad végén már talán csak itt-ott fog e honban magyar szó hangzani.

Nem azért szólok így, mintha ref. egyházunkat a megsemmisüléstől félténém. A megújított vallás fenn fog állani, ha hivei talán más nyelven fogják dicsérni az Istent, mert a mind nagyobb tért hódító felvilágosodás nem engedi megsemmisülését. Ha kibirtuk állani majd négy század viharát, nem törhet össze a jövő századok küzdelme sem.

Hogy a jövő mienk, arról kezeskedik azon tapasztalat, melyet állásomból kifolyólag nyertem a múlt évben. Alig volt e. megyénkben oly gyülekezet, melynek hivei a legszebb egyetértés, szeretet és békében ne éltek volna egymással, lelkészek s tanítójokkal. A cégéres bűnökben élés, kicsapongás, istenkáromlás s több ily nemű emberi gyarlóság oly mérvben szűnik, amint a műveltség terjed. Az urházát nemcsak vasárnap, hanem köznapokon is látogatják a hivek, néhány kevés lélekszámú gyülekezet kivételével. Az uri szent vacsora mindenütt 6 izben szolgáltatott ki és abban szép számmal vettek részt hitfeleink. Törvénytelenül együtt élők nem sokan vannak. A hitelveinkkel ellenkező temető kivilágítás több helyen meg van még, de ez mint az urnap megünneplése is, nem könnyen szüntethető be.

Mily erősen ragaszkodnak egyházunk tagjai hitökhöz? Mily önfeláldozással óhajtják egyházunk diszét külsőleg is emelni. Fényesen igazolja azon körülmény, hogy míg előbb 21.762 kor. 15 fillért, múlt évben 30.820 kor. 95 fillért vagyis 9058 kor. 80 fillérrel többet adakoztak készpénz és más értékes tárgyban, mely adakozás e. ker. jegyzőkönyvben leendő részletesen kimutatva.

Szöllősy József e. bényei lelkész miniszterileg intézeti lelkészsé neveztetvén ki Kassára s állását jul. 14-én elhagyván, helyette Danyi József sárospalaki s. lelkész választatott meg egyhangulag. Kérem az eljárás helybenhagyását s a már helyét elfoglalt lelkész okmányai alapján való beerősítését.

Fájdalommal jelentem azon veszteséget, mely Tóth Lajos s. hidvégi lelkész nov. 20-án, egy heti betegség után történt

elhunytaival egyházmegyénket érte. Egyháza gondos lelkipásztort, egyházmegyénk lelkiismeretes pénztárnokát s fáradhatatlan tevékenységű tanácsbiráját fogja elhunytával nélkülözni. Béke lengjen porai felett. Helye a legjobb akarat mellett sem volt ez ideig betölthető s a gátló ok elbírálása e. megyénk intézkedési jogköréhez tartozik. Pénztárunk kezelésével Kónya András t. bíró urat biztam meg és ezen állás is közgyűlésünk által, vagy választás útján töltendő be.

Nem minden egyházunkban van okleveles tanító. Tantermeink sok helyen szűknek bizonyultak a 100—200 növendék számára. A tanfelügyelőség ez okból új tanítói állás szervezését kívánja, de erre sok egyház képtelen azért is, mert most már az állam teljes felszerelés mellett sem hajlandó 400 koronán felül járulni a tanítói fizetés kiegészítéséhez. Az ily helyzetű egyházak oda nyilatkoznak, hogy iskolájukat nem adják át, hanem azt örömmel fogadják, ha az állam szervezi a külön tanítói állást. Tanügyi bizottságunk különben szíves készséggel be fogja terjeszteni az ide vonatkozó jelentést.

Gondnokaink bevettek 165.522 korona 61 fillért, kiadtak 148.972 kor. 27 fillért, maradvány 16.550 kor. 34 fillér. A bevétel 1262 kor. 7 fillér s a maradvány 31.674 kor. 45 fillérrel kevesebb a múlt évinél. Építkezésre fordított 19.897 kor. 91 fillér. Az előző évinél 17.340 kor. 36 fillérrel kevesebb. Tőkepénz 210.274 kor. 94 fillér. Teher 71.579 kor. Összes tőkepénz 138.694 kor. 94 fillér. A teher tehát kevesbedett 15.389 kor. 61 fillérrel.

Megyaszón a múlt év őszén több lelkésztársammal egyházmegyénk képviselőjében s főtisz. püspök ur felhívása folytán megjelentem és Hézszer Emil, Székely Imre, Kenyeressy Árpád lelkésztársaim közreműködésével, Zemplén megye alispánja jelenlétében a diszes templomot ünnepélyesen közhasználatra bocsátottam.

Leányvár e tavaszon ifj. Miklós Béla urat főgondnokává választván, s új harangot és temetőhelyet vásárolván, a harang, temető közhasználatra bocsátását és a főgondnok felesketését Máthé Gyula s Csontos Gábor lelkésztársaim közreműködésével

szép számu hitsorsosaink jelenlétében ünnepélyesen végeztem. Itt is megemlítem, hogy nagyságos Miklós Béla tan. bíró ur 60, az elváltasztott főgondnok ur pedig 100 koronával járult a harangvételhez.

A közalap 1902. évi járulékából befolyt 2980 kor. 15 fillért illető helyére küldtem s az arról szóló főtabellát csak jövő évben kapjuk vissza, míg a mult évit már számvevő székünknek bemutattam. Csak egy egyházunk maradt teljesen hátrálékba.

Az e. kerülettől mult évre több czimen érkezett 2302 k. 47 fillér segélypénzt bizottságunk közreműködésével kiadtam az illetőknek s a nyugtákkal elszámoltam. Ez részletesen a mai gyűlés j. könyvében lesz feltüntetve. A jelen év első felére kiutalt 10.983 kor. 9 fillér kongruát a negyedévi káplántartási díjjal együtt szétosztottam s a nyugtákkal elszámoltam.

Érkezett hozzám az év folyamán naplóm szerint 467 megkeresés. Intézkedtem 844 izben és minden hatáskörömhöz tartozó ügyet lehetőleg idejében lebonyolítani igyekeztem.

Letelvén már azon 10 év, amelyen belüli időtartamra esperessé választattam, visszahelyezem a bizalmat oda, honnan nyertem: mélyen tisztelt gyülekezeteink és szeretett lelkésztársaim kezeibe. Hálát adok Istennek, hogy 8 éven át lelki testi erővel felruházott s kérem őt, tartsa fenn és virágoztassa anyaszentegyházunkat végtelen időig. Megköszönve szeretett gondnokunk, tanácsbiráink, jegyzőink, ügyészünk és lelkésztársaim egy évi helyettes és hét évi rendes esperesi hivataloskodásom ideje alatt irántam tanusított jóindulatát, teendőimben való közreműködését; lemondok az esperesi hivatalról. Kérem mindnyájunkra az égi atya áldását és magamat továbbra is a nagytt. e. megye becses jóindulatába ajánlom.

- 3.** Az egyházak képviselőinek megbízó levelei felolvastatván, a megjelentek igazoltattak.

4. Elnöklő gondnok indítványozza, hogy néhai *Tóth Lajos* sajtóhídvégi volt lelkész és egyházmegyei tanácsbíró emlékét egyházmegyénk jegyzőkönyvébe örökítsük meg.

Egyházmegyei közgyűlés a. hálás kegyelet adóját kívánja leróni akkor midőn egyházi közéletünk egyik kiemelkedő oszlopos tagjának: Tóth Lajos egyházmegyei tanácsbíró és egyházmegyei pénztárosnak, ugyis mint a sajóhidvégi egyház rendithetlen őrállójának, hivi szellemi és anyagi ügyei bölc és lankadást nem ismerő vezetőjének, ugyis mint az egyházmegye elvűségben tántorgást nem ismerő puritán jellemű, több irányban kipróbált nagy munkaerejű tanácsbírónak érdemeit jegyzőkönnyvébe feljegyezni rendeli.

5. Elnökség ugy a maga, mint az összes tisztviselők nevében — miután 10 évre terjedő megbizatlásuk lejárt — hivataláról lemond, megköszöni az egyházmegyének megtisztelő bizalmát s felhivja az e. megyei közgyűlést, hogy a tisztujítás megejtése érdekében azonnal intézkedjék.

E. m. közgyűlés határozatilag kimondja, hogy első sorban is az elnökség megválasztására tesz intézkedést akként, hogy a szavazatok f. évi május hó 15. napjáig adandók be, és pedig az esperesre adott szavazatok Meczner Béla lemondott világi elnökhöz (S.-A.-Ujhelybe Kazinczy-u.); a világi elnökre, vagyis az e. megyei gondnokra adott szavazatok pedig Keresztury József lemondott esperes kezéhez küldendők be a fent említett határidőig; eme szavazatokat az elnökség az e célra felkért és Szinyey Gerzson elnöklete alatt alakított Debreczeni Bertalan, Meczner András, Bálint Dezső, Farkas Lajos és Finkey Ferenc urakból álló bizottsághoz küldi be, a szavazatlalok felbontása és megszámlálása végett.

Az elnökség megválasztása után a lemondott s az ügyek vezetésevel ideiglenesen megbizott elnökség a kiküldött bizottsággal együttesen rendeli el és állapítja meg a további választásokat, még pedig oly módon: hogy első sorban a tanácsbírói hivatalok, ezután pedig a jegyzői tisztségek betöltéséről gondos-

odik. A tanítói testületnek egyházmegyei képviselői ezuttal nem jönnek választás alá. Főjegyzőt utasítja az e. m. közgyűlés, hogy ezt a jkvi pontot azonnal könyvnyomdába adja s minden anyaegháznak haladéktalanul küldje meg.

6. Olvastatott az erdőbényei ev. ref. egyházban végbement lelkészválasztási jegyzőkönyv, mely szerint Danyi József sárospataki segédlelkészt egyhangulag közfelkiáltással rendes lelkészül választották meg.

Miután a választási eljárás ellen semminemű felszólalás nem történt, Danyi József az erdőbényei egyház lelkészi hivatalában megerősítették.

7. Kerekes József monoki, Barcsa János csanárosi tanítók okleveleik bemutatása után,

miután az utóbbi a hivatalos esküt is letette, az elnökség áldás kívánása mellett hivatalukban megerősítették.

8. Indítványoztatott, hogy egyházmegyénk papi főjegyzője hivatalából kifolyólag legyen az egyházmegye képviselője az egyházkerületi közgyűlésben, ezenül és ezuttal is a szavazatok csak két papi és három világi képviselőre adassanak.

Egyházmegyei közgyűlés az indítványt egyhangulag elfogadja s határozatilag kimondja, hogy az e megye papi főjegyzője az egyházmegyének választás alá nem eső kerületi rendes képviselője. Ezen határozatát tudomásul vétel végett a főtiszt. egyházkerületi közgyűléshez terjeszti fel.

9. Folyó évben május hó 5-én Miskolczon tartandó tavaszi egyházkerületi közgyűlésre képviselőkül megválasztattak.

Egyházi részről: Bálint Dezső, Kónya András;
világi részről: Meczner András, Szinyey Gerzson,
Miklós Béla.

10. Olvastatott dr. Finkey Ferenc e. m. világi aljegyzőnek e. megyei közgyűlésünkhöz intézett levele, melyben az e. megye eddigi kitüntető bizalmát megköszönve, tanári s irodalmi elfog-

laltságára, valamint az egyházi és iskolai igazgatás terén nyert újabb állásai teendőinek elvégezhetőjére való tekintetből e. megyei aljegyzői hivataláról lemond.

E. m. közgyűlés nagy sajnálattal veszi tudomásul dr. Finkey Ferenc lemondását; kénytelen elismerni, hogy a sokoldalú teendőkkel túlhalmozott fiatal erő munkabírásának is megvan a maga határa; de amidőn fájó szívvel látja jegyzői karunk egyik legkitűnőbb tagjának körünkből való távozását, eddigi hivatalos működésének teljes méltánylásával és elismerésével jegyzői érdemeit jegyzőkönyvünkben megörökíteni rendeli.

11. Tárgyalás alá került az egyházi törvények szervezete.

E. m. közgyűlés a megbízott előadók munkálatait és véleményes jelentéseit beható bírálat tárgyává tévén, határozatilag kimondja, hogy eltekintve a törvénytervezet szerkezeti és iránybeli fogyatékosától, csak is fontosabb, elvi jelentőségű megjegyzéseket terjeszt fel az egyházkerületi közgyűléshez a következőkben:

1. §-ban „*evangélikus református keresztyén*“ helyett a közhasználatban élő „*Református*“ teendők.

3. §-ba „*alsó és felső iskolák*“ -hoz „*közép*“ iskola is beirandó; ugyanitt nemcsak „*1790/1. évi XXVI. t. cz*“, hanem a vallás szabadságot biztosító összes törvények felemlitendők.

14. § k.) pontjában 3-ik kikezdésből csak ennyi hagyandó meg: „*Minden egyházközség annyi szavazattal bír, ahány lelkeszi állást fentart.*“

24. §-ból az iskolák felsorolásánál kimaradt a „*polgári*“, ezt pótlólag be kell venni.

25. § akként módosítandó, hogy: „*a presbyterek számát az egyházközség állapítja meg az egyházmegye jóváhagyásával.*“

31. § céltalanul terheli az esperesi hivatalokat, ezért egészen kimaradhat.

32. §-ba ezen szó mellé: „szavazatlapok által“ felveendő ez: „*vagy élőszóval.*“ Ugyanezen szakaszban a 3-ik kikezdésben „*presbyterium*“ helyett „*egyházi közgyűlés*“ alkalmazandó.

A presbiterekről szóló részbe, mint fegyelmi vétséget felvenni véleményezzük azt, hogy: „*a gyűlésekben magát tiszteletlenül viselő presbyter fegyelmi eljárás alá esik.*“

55. § a) pontjában 1600 helyett 2000-et javaslunk felvenni.

62. §-ba a presbyterválasztásnál meg kell állapítani, hogy az „*általános szavazattöbbséggel választatik.*“

A lelkészekről szóló szakaszok közül kimaradt a törvény 122—123. szakasza; ezt kár volna mellőzni.

86. § b) pontjában 5-ik kikezdésbe ezen szó után „*a keresztelés alkalmával*“ beirandó: „*komoly akadályoztatást kivéve*“.

46. B) csoport d) pontja közé be lehetne venni „*a házasulandók kihirdetését*“, ugyanitt a második kikezdésből az a rendelkezés, hogy a „*felek születési és egyéb adatai a tanusítványra rávezetendő*“ felesleges és nem mindenkor kivihető, mert az okmányok a polgári anyakönyvvezetőnél maradnak. Az f.) alatti első kikezdés végére beillesztendő „*az állami anyakönyvek egyházi érdekből figyelemmel kísértessenek*“.

142. § f) pontjából kihagyandó ez a szó: „*konventi tagokat*“; ezeknek megválasztása a presbyteriumok jogkörébe tétessék át.

167. § g) pontjához be lehetne jegyezni ezt: „*az állam-kormányossal egyetértőleg*“.

195. § 2. pontja alá bevinni véleményezzük a következő sorokat: „*Az állammal való jogviszony megállapítása, szabályozása; a református egyháznak az állammal szemben való országos törvényen alapuló jogos kívánságának vagy követelésének törvényerőre emelkedése iránti intézkedés.*“

A lelkészek minősítése és választásáról szóló szakaszoknál egyedül azt az elvi kijelentést tesszük, hogy a református szabadelvüségéből folyó *szabad választásnak* vagyunk hívei. *A próba papolást* megengedhetőknek véleményezzük.

293. §. második kikezdéséhez ajánljuk a következők bejegyzését: *„vagy önként ajánlkoznak az egyházi terhek viselésére.“*

299. §. javasoljuk, hogy a törvényben a személyi adó minimumja és maximumja állapíttassék meg, mert hogy a napszámos és a nagybirtokos egyenlő személyi értéket képviselne, az nagyon is krisztusi elv akkor, a midőn ez az egyenlőség más vonalon nem érvényesül.

302. § kiegészítése ez lenne *„ha a rendkívüli adó-kivetés több évre oszlik meg a 307. szakaszban említett presbyteri gyűlés az egyházi adó alá felvett új egyháztagokat is megróhatja oly arányban, mint amennyi rendkívüli egyházi adó ugyanakkor a régibb egyházi adózókat is terheli.“*

Az egyházi adó kulcs tervezetre vonatkozólag az a véleményünk, hogy az sem nem jogos, sem nem igazságos, amellet bonyolult, ugyanazért általánosságban kimondjuk, hogy: *Az egyházi adó az állami adó 10 százalékánál magasabb nem lehet.*

410. §-ból kimaradhat az utolsó mondat: *„de mindig csak az elnök útján“.*

471. §. beveendő, hogy *„az épületek fentartásáról az iskolai fentartó hatóság gondoskodik“.*

479. §-ból a *„szükséges“* szó kimaradhat.

480. § első pontjának első mondata után a következő kibővítést véleményezzük: *„Ahol az egyház megfelelő tanintézetet tart fenn, vagy bármily uton gondoskodik a vallásos oktatásról, kijelölt vallásos órákon való megjelenésben a tanulókat más vallásu vagy más igazgatás alatt álló tanintézetek hatóságai nem akadályozhatják meg“.*

486. §-ban a második kikezdés azon szava után : „előljárni“ pótlólag beillesztendő : *minden oly tényről óvakodni, mely az iskolafentartó testület érdekeit sérti*“. Kiegészítendő még ezzel : „Csak protestáns vallású nőt vehet feleségül“.

497. § a) pontja alatt szükségesnek látjuk megjegyezni, hogy a tanítói alapfizetés és korpótlék felemelése a szegény sorsban lévő egyházakra csak annyiban vonatkozik, hogy köteles az egyház fentartó testület a díjlevelek pótlására az állami segély igénybeviteléről idejekorán gondoskodni.

12. A kiskövesdi egyház bemutatja 22,000 korona előiránnyal építendő, vármegyei főmérnök által már jóváhagyott templom tervrajzait, költségvetéseit, műszaki leírását.

Az illetékes hatóság által felülbírált építési tervezethez és költségelőirányzathoz az e. megyei közgyűlés is jóváhagyását adja.

13. Őszi e. m. gyűlés jkvének 11. pontjában utasított az egyházlátogató küldöttség, hogy az m.-zombori tanítói díjlevelnek kiállításáról úgy intézkedjék, hogy az által a lelkészi javadalom ne csönkuljon. Erre nézve az egyházlátogatók jelentik : hogy a tagosítás alkalmával a tanító javára is méretett ki földbirtok, de tanító hiánya miatt az a lelkész használatába ment át ; most tehát egészen jogos alapon áll az egyház, midőn ezt a 7 és fél hold földet a tényleg felállítandó tanítói javadalom alapjául ajánlja fel.

E. m. közgyűlés a látogató küldöttség jelentése alapján a szabályszerűen kiállított és felszerelt díjlevelet megerősítés végett az egyházkerületi közgyűléshez ajánlólag terjeszti fel.

14. Az e. látogatás jelentése szerint, a kenézlői lelkészlak építése azért maradt el : mert az ottani körjegyző a gróf Andrássy Géza által felajánlott s a községi képviselő testület által elfogadott vadászbérleti egyezségről szóló jegyzőkönyvet nem adja ki, így e határozat még máig sem nyerte meg a vármegyei közigazgatási bizottság jóváhagyását.

E. m. közgyűlés a jelzett jkvi kivonat megszerzésével Zitás Bertalant bizza meg. Eljárásának eredményéről 14 nap alatt tegyen jelentést az esperesi hivatalnál, hogy a jelentés alapján és annak megfelelőleg tehesse meg az esperesi hivatal a szükséges további intézkedéseket.

15. Az abauji egyházmegye két indítványt terjesztett az egyh. ker. közgyűlésre.

Ez indítványokat az alsözempléni egyházmegye őszi közgyűlése elbírálás végett egy bizottságnak adta ki. A bizottság mind a két indítványt tárgyalás alá vévén; véleményét a következőkben foglalja össze s terjeszti az egyházmegyei közgyűlés elé.

Az egyházlátogatás idejének megváltoztatására vonatkozó indítványt azért nem ajánlja elfogadásra, mert a nagyobb részben földműveléssel foglalkozó egyházi előljárók a május hóban már bekövetkezett mezei munkálatok teljesítése miatt, a legjobb akarat mellett sem jelenhetnének meg a szokásos presbyteri gyűléseken; de azért sem, mivel így a félévi iskolalátogatás, — a mely egyh. kerületi szabályaink értelmében az egyh. látogató küldöttségnek a kötelessége — elmaradna, vagy a nyári iskolalátogatókat kellene azzal ismét megbizni s ez az egyházakra nézve újabb megterheléssel járna.

A pénzbeszedést pedig az egyházlátogatástól elvenni már csak azért sem volna célszerű intézkedés, mivel annak helyessége a nagyon hosszú gyakorlat által is beigazoltatott s nem is lehetne könnyen oly célra vezető módot ajánlani, a melynek segítségével ez a gyakorlat pótolható volna.

Az egyházmegyei közgyűlés a beterjesztett bizottsági véleményes jelentést tárgyalás alá vevén, arra a megállapodásra jutott, hogy tekintve a téli egyh. látogatással járó kellemetlenségeket, melyet sokszor egészségök veszélyeztetésével is kénytelenek az egyházlátogatók teljesíteni: az abauji egyházmegye azon indítványát, hogy a látogatási idő a téli hónapokról május hóra téessék át: szótöbbséggel elfogadja.

A pénzbeli járandóságok beszédésére nézve azonban a bizottság véleményét magáévá teszi s kimondja, hogy a pénzbeszédéssel továbbra is az egyházlátogatók bizandók meg.

16. Olvastatott Szánthó Sándorné, szül. Péteri Magdolna tanító-özvegy kérvénye, melyben előadja, hogy miután néhai férje 1837-től 1873-ig, tehát a tanítói nyugdíjtörvény meghozatala előtt működött és halt meg, így az özvegy semmi nyugdíjban nem részesült, ez okból pártolólág kéri a vall. és közokt. minisztériumhoz, évi kegydíj nyerés céljából benyújtott folyamodványát az egyh. ker. útján felterjesztetni.

Egyh. megyei közgyűlés a beterjesztett bizonyítványok alapján meggyőződván arról, hogy Szánthó Sándor 37 éven keresztül működött mint tanító az alsözempléni egyh. megyében s ez idő alatt kötelességeit mindig hűségesen teljesítette s tekintettel arra, hogy a vall. és közoktatásügyi minisztérium több ily esetben utalványozott ki évi kegydíjat, tekintettel arra, hogy özvegy 74 éves, keresetképtelen, vagyontalan: kérvényét pártolólág terjeszti fel a főtiszt. egyházkerület útján a vallás és közokt. minisztériumhoz. Az özvegy jövőre pedig a segélyosztó-bizottság figyelmébe ajánltatik.

17. Őszi közgyűlés 16. sz. határozatával egy bizottságot küldött ki a szomotori egyházba azzal a megbizatással hogy az egyháztanácsal egyetértőleg keressenek oly alapot, melyből az egyház adósságainak hátralékos kamatai rendezhetők legyenek.

E. m. közgyűlés a bizottság ama jelentése folytán, hogy a szomotori egyház adóssága tőkében 2838 korona, melynek fedezésére nincs semmi alap: tisztelettel jelenti a főtiszt. egyházkerületi közgyűlésnek, hogy a szomotori egyháznak a kerületnél fennálló 360 korona tőke és ennek 7 év óta hátralékban lévő kamat tartozásának rendezésére egyházmegyénk nem vállalkozhatik, amennyiben a szomotori egyháznak éven-

ként juttatni szokott segélyösszeg a sátoraljaujhelyi ref. egyháznál lévő 400 korona adósságnak letörlesztésére köttetett le s ezért az e. megye a felelősséget el is vállalta.

18. Egyházkerületi őszi közgyűlésünk 49. sz. alatt hozott határozatában a két borsodi egyházmegye azt az indítványát: hogy az egyházmegyénkénti szavazás helyett a kerületenkénti lajstromos szavazás léptettessék életbe, — véleménynyilvánítás végett az egyházmegyékhez teszi át.

Egyházmegyei közgyűlésünk régi hagyományaihoz hiven, örömmel üdvözli a haladásnak és jogfejlődésnek minden mozzanatát és jelenségét s a mennyiben a javasolt szavazási módszer a zsinat-presbyteri rendszer szelleméből önként következik, s a mennyiben a presbyteriumok jogkörét hatalmasan szélesbíti, midőn egy, avagy két képviselőre jogositott szavazat helyett minden egyes presbyteriumot 14 szavazatra hatalmaz fel, a mennyiben a helyi s egyházmegyei érdekek és szempontok fölé az egyetemes református egyház magasabb érdekeit emeli, a borsodi egyházmegye indítványát elfogadva, tisztelettel kéri a főtiszt. egyházkerületi közgyűlést, hogy a particularis érdekek szolgálatában álló régi szavazási rendszerrel szakítva, a lajstromos szavazást életbeléptetni, a zsinati képviselők választásánál azt elrendelni méltóztassék.

19. Mult évi tavaszi egyh. kerületi közgyűlés 17-ik pontjában az egyházi vagyonkezelésről bizottságilag készített munkálatot az egyházmegyékhez tette át megbíralás és véleményadás végett.

Egyházmegyei közgyűlésünk a szabálytervezetből a A), B), C), D) 1., 2., 3. mintázatot elfogadja, egyéb részeiben egyhangulag mellőzendőnek tartja a következő indokok alapján:

a) mert a vagyonkezelés az országos zsinati törvényekben kellőleg körülírva, kötelezőleg meghatározva van;

b) mert a zsinati törvénytervezet is a vagyonkezelés ügyét módosításokkal magában foglalja;

c) mert többet kíván a vagyonkezelő személyzettől, mint a mennyit tisztességből szolgáló földmives embereinktől várni lehet;

d) mert az egyház gondnoki számadásának elkészítésére szolgáló — tehát az egyház jövedelmeit, anyagi helyzetét feltüntető számadásokhoz szükséges gondnoki naplók A), B), C) alatti mintázatait, valamint az egyház évi számadását feltüntető főkönyvi D) 1., 2., 3. Bevételi, Kiadási s Mérleg-kimutatást feltüntető mintázatok egyházmegyénkben már mintegy 14 év óta vannak használatban és forgalomban.

20. Olvastatott özv. Gönczy Józsefné néhai Gönczy József golopi volt lelkész özvegyének az egyházkerületi közgyűléshez intézett kérvénye, melyben nyomasztó helyzetére való tekintetből bármely tárból segélynyújtásért esedezik

Miután a rendelkezésre álló segély összegét az egyházkerület az egyházmegyékhez szokta áttenni, s így egyesek segélyezésére szolgáló külön segélyezési alappal nem bír, kérvényező folyamodványa nem terjeszhető fel; azonban az e. megyei segélyosztó bizottság figyelmét Gönczy Józsefné kérelmére felhívja e. m. közgyűlésünk.

21. Olvastatott Szabó Sámuel tállyai lakos és presbyter panasza, melyben Homoky György tállyai tanítóval szemben elégtételt kér magának az e. megyétől azért, mivel nevezett tanító panaszlónak leányát — akit, mint magántanulót, felsőbb leányiskolába készített elő — bántalommal illette és megfenyítette.

E. megyei közgyűlés nem bocsátkozik bírálásába annak, hogy a magántanításra vállalkozó tanító magántanulóval szemben a tanítói fegyelmezést illetőleg milyen eljárást követhet; utasítja azonban az illetékes iskolaszéket, hogy tanítójának tanítási modorát és el-

járását kísérje figyelemmel és ha esetleg meg nem engedhető bánásmódot tapasztalna, annak megszüntetésére nézve a saját hatáskörében intézkedni el nem mulasztja.

22. Kónya András egyházmegyei tanácsbíró betérjeszti az 1902-ik évről, részben Tóth Lajos volt e. megyei pénztáros, részben az ő általa, mint ideiglenesen esperesileg megbízott pénztáros által vezetett egyházmegyei számadást. Ennek adatai szerint :

Bevétel	3431 kor. 56 fill.
Kiadás	3039 „ 29 „

Pénztári maradvány 392 kor. 27 fill.

Kihelyezett tőke: 14 darab kötvényen 4200 korona, sárospataki takarékpénztárban elhelyezve van 3300 korona, Miklós Béla alapítványa u. o. 1000 korona. Mult évi számadási eredményhez képest a tőkepenzkek emelkedése 600 korona.

Az egyházmegyei pénztár számadása az e célra kiküldött bizottság által megvizsgáltatván, az minden egyes tételében helyesnek és kifogástalannak ítéltetett, a bemutatott kötvényeket és takarékbetéli könyveket a számadás tételeivel megegyezőknek találta. Kónya Andrásnak a számadás vezetéséért és összeállításáért e. m. közgyűlés köszönetét fejezván ki, a betérjesztett adatokra nézve a felmentvényt megadja s egyuttal felkéri az e. megye számadásainak további vezetésére.

23. Taktakenérről jelenti az egyházlátogatás, hogy a felfszaporodott tanítói nyugdíjhátralék rendezésére nézve a presbyteri gyűlésben megjelent községi bíró és több képviseleti tag azt az ígéretet tették, hogy az 1903. évi községi költségvetésbe iskolai célokra oly összeget fognak felvenni, melyből a hátralékos nyugdíjilleték kifizethető lesz.

Egyházmegyei közgyűlés a jelentést tudomásul veszi, s felkéri Zitás Bertalant, hogy ez ügyet mindaddig figyelemmel kísérje, mig az teljes rendezést nem nyer.

24. Egyházlátogató küldöttség egy vallásos buzgóságu és áldozat kész szerencsi egyháztagnak: Szabó Dánielnek azt a nemes tényét emeli ki és hozza az e. megye tudomására, hogy a szerencsi egyház történelmi műbecscsel bíró Árpádház-korbeli templomjába saját költségén egy diszes orgonát állíttatott fel 3200 korona költséggel.

Egyházmegyei közgyűlés örömmel értesül az egyház iránti lángoló szeretetnek, a nemes cselekedetekben megnyilatkozó munkás hitnek azon fényes bizonyosságáról, mely Szabó Dániel eme — dicséretét magában hordozó — tényében élénk állítja az evangélium lelke által áthatott igaz embert. Fokozza egyházmegyénknek ez áldozatkészség felett támadt örömet azon körülmény is, hogy a vallás oltárára felajánlott ezen ajándék nem véletlen megnyilatkozása a Szabó Dániel vallásos buzgóságának, hanem valóságos lelki szükséglet, amely őt arra indította, hogy miként a taktaharkányi gyülekezetben áldozatkészsége által jó példát adott mindazoknak, akik a Krisztus egyházának tagjai, úgy a szerencsi egyházban is, mint egy elevenítő parázs, lángra gyújtja az egyházi közügyek iránti szerelmet és áldozatkészséget. Egyházmegyei közgyűlésünk, midőn a nagylelkű adakozónak érdemét jegyzőkönyvébe feljegyzi, egyszersmind Szabó Dánielnek áldozatkészségéért elismerését és hálás köszönetét jegyzőkönyvi kivonathban megküldeni rendeli.

25. E. látogatás jelenti, hogy a legyesbényei iskola és tanítólak türhetetlen rossz karban és állapotban van, javasolja, hogy az egyházmegye ajánlja segélyre ezt a szegény egyházat a zemplénvármegyei közművelődési egyesületnek.

E. m. közgyűlés utasítja a legyesbényei egyház előljáróságát, hogy szerkesztszen egy folyamodványt a vármegye közművelődési egyesületéhez címezve, ezt a kérvényt küldje el az egyházmegye főjegyzőjéhez, a ki ezt az egyházmegye ajánlatával együtt illetékes helyére terjeszti fel.

26. Mult évi tavaszi közgyűlés jkvének 79. sz. határozatával megbízta az egyházlátogató küldöttséget, hogy a csanálói egyházban nyomozza ki: miért olvadt le a templomépítési alap 7049 kor. 58 fillérről 3607 kor. 88 fillerre? Eme megbízatás folytán e. m. látogatás jelenti, hogy a csanálói számadások főkönyve nagyon zavaros, annak rendbehozására több időre van szükség, mint amennyivel a küldöttség rendelkezett. Nehezen tisztázhatóvá teszi a dolgok állását még az is, hogy kétféle pénztár van, egyikről beszámol a gondnok, a másiktól nem.

E. megyei közgyűlés a templomépítési alap, a gondnoki számadások és az egyházi pénztár felülvizsgálatával s az azokban mutatkozó rendetlenségek és zavarok megszüntetésével s helyrehozásával Olajos Pál gesztelyi lelkészt bizza meg; eljárásának eredményéről őszi e. megyei gyűlésünkhöz tegyen jelentést.

27. A sóstófalvi leányegyház egyházlátogatóság útján azt a kérését terjeszti fel az egyh. megyéhez, hogy — egy régi egyházmegyei határozat alapján — szegénységükre való tekintetből — párbér leengedésben részesüljenek.

E. megyei közgyűlés méltánylással fogadja a sóstófalvai egyháztagek kérelmét, de miután az egyházi adóügy rendezése a közeljövőben összeülendő zsinat munkarendjébe fel van véve, a zsinati ülések befejezése után a sóstófalvai egyház adózási ügye is kellőleg rendezve lesz.

28. A sajókesznyéteni egyház beterjeszti a kántor-tanítói és ujonnan szervezendő második tanítói állás díjlevelét, mely utóbbinak pótlására a polgári község 10 évre 200—200 korona járulékot ajánlott fel, sőt ha az egyház ezen idő eltelte után sem tudná a tanítói fizetést a hivek megterhelhetése nélkül kiszolgáltatni, abban az esetben a megajánlott 200 koronát továbbra is fizetni fogja.

E. m. közgyűlés miután az első tanító javadalmát az új díjlevelé csak lényegtelen pontokban érinti s ezzel szemben 70 gyermek tanításának terhét veszi

le vállairól s miután a beterjesztett díjlevelek kiállításánál a törvényes kellékek megtartattak: a díjleveleket jóváhagyással ellátva pártolólág terjeszti fel a főtiszt. egyházkerületi közgyűléshez megerősítés végett.

29. Csutoros Benő leányvári elökönörgő panasza folytán az e tárgyban nyomozat megejtésére esperes által felkért küldöttség jelentése és indítványából

megülkőzéssel veszi tudomásul az egyházmegye, hogy a bodroglői jótékony nőegyesület elnöksége Csutoros Benő leányvári elökönörgő ellen hivatalos ténykedéséből folyólag, a helyett, hogy e végből felettes egyházi hatóságához fordult volna, vizsgálat megejtésére érezte magát feljogosítva, miért is az indítványt véleményes jelentés végett az 1898. őszi közgyűlés 32. sz. határozatával megbízott küldöttségnek adja ki.

30. Az ondi egyház előljárósága egyházi és iskolai tőkét egyházkerületi kezelés alá kérvén vétetni.

Az egyházmegye közgyűlése az ondi egyház ezen kérelmét pártolólág terjeszti a főt. egyházkerületi közgyűlés elé.

31. Egyházlátogatás jelenti, hogy a tiszaladányi templom a hozzátartozó területtel, valamint a temető is telekkönyvileg még most is a község nevéen áll, holott a községi képviselő testület az átíratási engedélyt már öt év előtt kiadta.

Egyh. megyei közgyűlés utasítja a presbyteriumot, hogy az átíratási ügynek keresztülvitelét a vármegyei közigazgatási bizottság útján szorgalmazza s eljárása eredményéről a legközelebbi egyházmegyei gyűléshez tegyen jelentést.

32. A csobaji egyház presbyteriuma — egyházlátogatás útján — azt kéri az egyházmegyei közgyűléstől: engedtessek meg neki, hogy egy eladott földbirtok árát — 600 koronát a nagyon rossz állapotban levő templom kijavitási költségeire fordíthassa, annyival is inkább, mivel másképp a javítást — nagy szegénysége miatt — nem képes teljesíteni.

Egyh. m. közgyűlés a csobajai egyház kérelmének teljesülését méltányosnak találván, helybenhagyás végett a főtiszt. egyházkerületi közgyűléshez terjeszti fel.

33. Besztercey Béla alsóbereckii lelkész egyházlátogatóság útján azt a sérelmes és törvénytelen eljárást terjeszti fel, melyet ellenében az egyház presbyteriuma 1902. évi január 24. napján felvett és hitelesített presbyteri gyűlés jegyzőkönyvében az által követett el, hogy a lelkésznek Berecz Károly presbyterrel szemben — igazsága érzetében önkénytelenül kiejtett „hazugság“ kifejezéséért a presbyterium Berecz Károly indítványára a lelkészt jegyzőkönyvileg megróttá és rendreutasította, s az erről felvett jegyzőkönyvet, miután a presbyterek aláírták — a lelkész védekezését figyelmen kívül hagyva, eltávoztak. Lelkész kéri az e. megyei közgyűlést, hogy a bereckii egyház jegyzőkönyve eme lapjának megsemmisítését rendelje el.

Egyh. m. közgyűlés az egyházlátogatás előterjesztése alapján arra a meggyőződésre jött, hogy a presbyterium, amikor a lelkész tényeken alapuló és a valóságnak megfelelő védekezését elfogadni nem akarta, határozott rosszindulatának és rosszakaratának adott kifejezést; miért is az alsóbereckii ev. ref. egyház presbyteriumának jogtalan, s egyházi törvényeinkbe ütköző — a presbyterium hatáskörét átlépő eljárása felett méltó megbotránkozásának ad kifejezést; egyuttal a presbyterium hatalmi tulkapását a midőn elítéli, utasítja a kimenendő egyházlátogatást, hogy jelen jegyzőkönyvi határozatunkat a lelkész ellen elkövetett sérelmet magában foglaló egyháztanácsai jegyzőkönyv vonatkozó pontjára való hivatkozással, mint egyházmegyei rendelkezést, egész terjedelmében iktassa be az a.-bereckii egyház presbyteri jegyzőkönyvébe. Miután a lelkész kijelentette: hogy a presbyterium ellenében foganatositandó további törvényes eljárás megindítását nem kívánja, az e. megye ez ügyben további lépéseket tenni nem lát szükségesnek.

34. Olvastatott Kun Miklós monoki lelkész kérvénye, mely-

ben arra kéri az e. m. közgyűlést, hogy egy gazdasági rakodó hely építését, — mely az egyháznak tetemesebb költségébe különben sem kerülne, — az egyház presbyteriumának rendeltileg hagyja meg.

E. m. közgyűlés utasítja a monoki egyház presbyteriumát, hogy a gazdálkodásra utalt lelkész részére szükséges rakodóhelyet, az eddig bevégzett építkezései folytán felmaradt anyagokból is pótolva, még e nyár folyamán állítsa fel; a lelkészt pedig felhívja, hogy őszi e. megyei gyűlésünkig tegyen jelentést az esperesi hivatalhoz arról, hogy ezen rendelkezésünk miként hajtatott végre.

35. A tolsvai egyház presbyteriuma a használhatatlanná vált lelkészlak felépítésére, az egyházi alapítványi tőkék közé sorozott és az ottani takarékpénztár 134. betétkönyvén elhelyezett regale kártalanításból származott 5100 korona összegből 4000 korona kölcsön gyanánt leendő kivételének engedélyezését kéri.

Tekintettel az építés elodázhatatlannak igazolt szükségére, az egyház szegénységére, valamint azon körülményre, hogy az egyház tagjai az egyházi szülő újraültetésével is terhelve vannak, az egyházmegye közgyűlése a jelzett 5100 korona betéti összegből 4000 koronának lelkészlak építésére kölcsönként leendő felhasználását engedélyezi; szigorúan kötelességévé tévén az egyháznak, hogy erejéhez képest annak mielőbbi teljes visszatérítését eszközölje s mindazokról az egyházlátogatásnak évenként jelentést tegyen.

36. Ugyancsak a tolsvai egyházból Csontos János, Csontos István, Ráskai József és Ónodi György egyháztagok, az ellenökben fennálló régibb időből keletkezett egyházi követelések végleges elintézésére küldöttség kirendelését, vagy erre az egyházlátogatóság megbizását kérelmezik.

A kérvényezők kérelmének felülvizsgálásával, lehetőleg annak elintézésével e. m. közgyűlés a kimenendő egyházlátogatást bizza meg.

37. Kistárkányi lelkész a múlt őszi közgyűlés 25. pontjának második részében foglalt határozatra, az egyházi ingatlanokra bekebelezett ártéri adóhátralék ügyének az egyházkerületi határozattól eltekintve, az egyházmegye beavatkozásával leendő rendezését kéri.

E. m. közgyűlés utasítja a lelkészt, hogy úgy a nagytárkányi, mint a kistárkányi egyházra vesse ki az ártéri adó összegét, még pedig $\frac{1}{3}$ részben Nagy-Tárkány, $\frac{2}{3}$ részben Kis-Tárkány egyházi adót fizető tagjaira; a kivetés megtörténte után kísértse meg annak behajtását, esetleg a polgári község előljáróságának segélyét is kikérve; ha ez célhoz nem vezetne, a kivetési névsort terjeszse fel az esperesi hivatalhoz a közigazgatási hatóság beavatkozásának igénybevétele végett.

38. Zitás Bertalan egyházmegyei dékán, nyugták s ellen nyugtákkal kellőleg felszerelt számadásait beterjeszti. Az egyházmegye öt járásának látogatóitól az egyházkerületi pénztár részére bevett 4901 kor. 64 fillért. Ebből az egyházkerületi pénztárba befizetett 4901 kor. 64 fillért.

Az egyházkerületi pénztárból a lelkész és tanítói özvegyek között leendő kiosztás végett átvett 5709 kor. 68 fillért. Kiadott 5696 koronát. Maradvány összesen 13 kor. 68 fillér.

Egyházmegyei közgyűlés a beterjesztett számadást minden egyes tételében igazoltnak s helyesnek találván, a bejegyzett adatokra vonatkozólag Zitás Bertalan dékánt, a további számadás felelőssége alól felmenti.

39. Olvastatott a sajhídvégi egyház hiveinek, a lelkészi fizetés alapját képező párbérfizetés módosítása iránt benyújtott kérvénye, melyben a lelkésznek ez idő szerint fizetett 2 véka gabona s egy véka árpa párbérből, egy véka gabona elengedését kérelmezik, s ezzel kapcsolatosan olvastatott a hídvégi egyházba kiküldött bizottságnak jelentése, az egyház hiveinek vagyoni állásáról, a kik bemutatják az általuk készített, a régi díjlevéltől csekély módosítással eltérő lelkészi díjlevelet.

Egyházmegyei közgyűlés a kiküldött bizottság jelentéséből tudomást szerzett arról, hogy a párbér engedésért folyamodó százkilencz kérvényező között 41-en vannak birtokosok, kik 15—70 korona állami adót fizetnek, s a zsellérek között pedig többen vannak, kik a fenti birtokosoknál is vagyonosabbak, ez okból, de mert a lelkészi díjlevél csonkításába különben sem bocsátkozhatna — folyamodókat kérésükkel elutasítja.

A küldöttség által a régi lelkészi díjlevél alapján készített s közgyűlésileg jóváhagyott, s presbytérium által aláírott, megerősítés végett 3 példányban betejesztett lelkészi díjlevelet jóváhagyja, s megerősítés végett a főtisztelendő egyházkerülethez felterjeszti.

Jóvá kellett hagyni ezt az oly módosulást szenvedett díjlevelet, mely szerint a zsellérek az egyik véka gabona helyett kukoricát fizethetnek, egyrésztől azért, mivel az egyház adózási iörvénytervezet megvalósulása esetén különben is újra módosítás alá kerül ezen lelkészi díjlevél, a hidvégi egyházi adózási rendszer nagymérvü igazságtalan volta miatt; másrésztől pedig azért, hogy ezen jóváhagyott díjlevél alapján, az esperesi hivatal a halálozás folytán már régen üresedésbe levő lelkészi hivatal betöltése végett, a választási határidőt haladéktalanul kitűzhesse, s ezáltal a gyülekezetű felizgatott kedélyhangulata lecsendesíttessék.

40. Őszi e. m. gyűlés 14. sz. pontjára e. látogatás jelenti, hogy a leleszi templomhely telekkönyvileg az egyház nevére iratott.

Tudomásul vétetett.

41. Tavaszi e. m. közgyűlés 79. sz. alatti megbizatasához képest, jelenti az egyházlátogatóság, hogy a kistárkányi egyház a lelkészlak építésére a következő alapítványi és közpénztári tőkét költötte el: Lelkészi és tanítói fafizetés alapjául szolgáló 5532 kor. 32 fill. tőkéből 1002 kor. 20 fillért; az „Orgona

alap“-ból 389 kor. 22 fillért; a „Lelkészlak építési alap“-ból 408 kor. 58 fillért, vagyis összesen 1800 koronát. Az egyházlátogatók véleménye szerint, a fafizetési alaphól felvett 1002 kor. 20 fill. felhasználása utólagosan engedélyezhető, mivel a megmaradt alaptőke 6 %-os kamatja még mindig elegendő a faszükségletek beszerzésére. Az orgona alaphól elköltött 389 kor. 22 fill. a nagytárkányi társ egyháznak alapítványi törzsvagyona volt s miután ez szegénysége miatt a lelkészlak építéséhez másként járulni nem tudott, felajánlotta azt a lelkészlak építési költségeinek fedezésére.

E. m. közgyűlés, ezen jelentés alapján, a meny nyiben az egyházi közérdek az elköltött tőkék felhasználása által sérelmet nem szenvedett, utólagosan jóváhagyja az egyház eljárását.

42. Olvastatott az egyházlátogatás jelentése: hogy Lelesz-Pólyánban a tanító használatában levő földek után az egyház községi pótagóval van megterhelve s bár ezen jogtalan tény ellen évenként felszólalnak, községi jegyző azt törlésbe hozni nem hajlandó.

Egyházmegyei közgyűlés utasítja a leleszpólyáni leányegyház előljáróit, hogy ezen jegyzőkönyvi kivonatot mellékelve, kérvényezzék a pénzügyigazgatóságtól, hogy szüntesse meg a községi jegyzőnek ezen törvényellenes és jogtalan eljárását.

43. Egyh. látogatás jelentí, hogy több egyházlátogató küldöttség elrendelte a perbenyiki egyházban a lelkész lak egyik szobájának kideszkáztatását: de mind ez ideig eredmény nélkül.

E. m. közgyűlés ezek után elrendeli, hogy a perbenyiki egyház előljárósága az egyh. m. küldöttek meghagyásainak haladéktalanul eleget tegyen; felhívja a lelkészt, hogy e tárgyra vonatkozó jelentését az esperesi hivatalhoz beadni el ne mulasztssa.

44. Őszi e. m. közgyűlés jegyzőkönyvének 13. pontjában megbizta az egyházlátogató küldöttséget, hogy vizsgálja meg: teljesítette-e a golopi egyház azt az ígérétét, hogy a Hutka-

alap elköltött pénzeiből az 1902-ik évben 150 koronát fog visszatéríteni?

Egyh. m. közgyűlés az egyházlátogató küldöttség azon jelentését: hogy a nevezett alapra a „Tállyai Népbank“-ba 120 koronát fizettek vissza, — tudomásul veszi; felhívja a kiküldendő egyházlátogatást, hogy ezt az ügyet továbbra is kísérje figyelemmel.

45. Béky Endre hernádnémetii tanító polgári iskolai tanári oklevelet óhajt szerezni s hogy a vizsgára való készüléshez elég ideje legyen, kéri az e. m. közgyűlést: engedje meg neki, hogy az iskolás növendékekkel a nyári vizsgát május hó végéig megtarthassa.

E. m. közgyűlés az önképzésben előre törekvő tanító kérelmét méltányolva, szives készséggel engedélyezi az iskolai év korábbi bevégezését s egyuttal az iskolalátogatókat felhívja, hogy a hernádnémetii iskolát május hó folyamán vizsgálják meg.

46. Egyházlátogatóság jelenti, hogy miután a b.-sárai iskola felépítése folyamatban van, s az egyházi előjáróság véleménye szerint f. évi szeptember hóig nemcsak az iskola lesz felépítve, hanem a tanítói állás is betöltve, ugyanezért feleslegesnek látja, hogy a b.-zsadányi községi iskola egyik tanítója javára a b.-sárai szegény gyermekek tanításáért egyházmegyeyileg kiutalt 50 korona évi tiszteletdíj továbbra is folyósíttassék.

Az előadott s beterjesztett jelentés alapján a b.-zsadányi tanító részére az 50 korona tiszteletdíj csak is addig fizetendő, míg a b.-sárai iskola fel nem építettik.

47. U. a. látogatásnak a vámosujfalusi presbytérium azt a panaszát terjeszti elő, hogy a lelkész használatában levő erdő részletből a szomszéd birtokosné: Adriányi Gyuláné, jelentékenyebb területet elfoglalt, illetve eladott s a midőn a törvényes intézkedések a birtokba való visszahelyezés iránt megtétettek, akkor 26 darab — több mint 100 korona értékű fa kivágattatott és —

eladatott, kéri az egyházmegyei közgyűlést, hogy eme sérelmük orvoslása érdekében tegye meg a szükséges intézkedéseket.

E. m. közgyűlés utasítja a vámosujfalusi egyházi előljáróságot, hogy kísértse meg Adriányi Gyulánéval az egyezséget, lehetőleg a méltányosság határai közt, ha ez nem vezetne kívánt eredményre, polgári per útján kell követeléseiket behajtatni.

48. U. a. látogatás jelenti az erdőhorvátii egyházból, hogy ott régibb időben Farkas Ábrahám egy alapítványt tett, de ezen alapítványi levélnek összegéről a presbyteriumnak tudomása nincs, mivel az alapító örököse az alapítvány összegét magánál tartotta meg s ez után évenként iskolai célokra 120 koronát fizet. Presbyterium kéri az e. megyei közgyűlést, hogy tegyen intézkedést arra nézve, mely szerint a jelzett alapítványi tőke az egyház tulajdonába és kezelése alá menjen át.

E. m. közgyűlés utasítja az egyház presbyteriumát, hogy az egyházmegye ügyészének adjon meghatalmazást arra, melyszerint az egyház jogos tulajdonának kézhez vétele érdekében a polgári pert indítsa meg az illető örökösök ellen.

49. A tolcsvai egyház egyházlátogatóság útján ismételten azt a kérelmét terjeszti fel, hogy a hollandi gyámtárból élvezett 200 koronás évi segélynek az egyházkerületi közgyűléstől leendő kieszközlése érdekében egyházmegyénk tegyen lépéseket.

E. m. közgyűlés bár e tárgyban már előzőleg is kísérletet tett a kerület támogatását megnyerni, mindazáltal ismételten felemeli szavát az egyháznak fiatal és tevékeny lelkésze érdekében, a ki az elmúlt évben tanítóhiány miatt önmaga és dijnélkül végezte a tankötelesek tanítását; miért is méltányos, hogy azt a 200 koronát, mely, mint egyházkerületi segély, a lelkészi díjlevélbe, illetve államilag kiegészített lelkészi fizetésbe be van ugyan számítva, de tényleg a lelkész nem élvezzi, — az egyh. kerület folyósítsa ezuttal részére.

50. A nagygyéresi egyház heterjeszti építendő iskolájának tervrajzát, költségvetését, műszaki leírását; kéri az e. megyei közgyűlést, hogy, miután iskoláját a hatóság közveszélyes állapotára való tekintetből bezáratta, bemutatott építkezési tervet jóváhagyással lássa el s egyuttal ajánlólag terjeszse fel az e. kerületi közgyűléshez abbéli kérelmét, hogy részére 8000 korona tökesegélyt az országos közalaphól kieszközölni kegyeskedjék.

E. m. közgyűlés a szabályszerűen felszerelt építési tervezetet jóváhagyással látja el; s miután a nagygyéresi egyházat a mult évtizedekben a tűz által elpusztított egyházi épületek újból való felépítése által nagy mérvű megterhelhetés érte s miután a jelenben tervbe vett építkezés és telekvásárlás következtében újabb rendkívüli egyházi adó vettetett ki a hivekre, a nagygyéresi egyháznak a soronkivüli tökesegély kieszközlése érdekében beadott kérvényét azzal az ajánlatával terjeszti fel a főtiszt. egyh. kerületi közgyűléshez, hogy az egyházmegyénkből tökesegélyre ajánlott egyházak sorozatába az első sorban segélyezendő egyházak közé leendő felvételét keresztül vinni méltóztassék.

51. Olvastatott Szabó István volt kesznyéteni gondnok kérvénye, melyben panaszolja: hogy az egyház presbyteriuma 1903. febr. 23-án hozott határozatának értelmében 542 kor. 18 fillérben marasztaltatott el; abból az okból, mert a kesznyéteni iskola építése alkalmával az építést felvállaló építésznek 5470 korona helyett 6012 kor. 18 fillért fizetett állítólagosan, — az egyház kárára; maga az elmarasztalt gondnok beismeri a tévedésből származott tulkiadást, mindamellett hivatkozva gondnokságban eltöltött több évi becsületes szolgálataira, melyben tisztakezűségét és megbízhatóságát beigazolta; hivatkozva ama körülményre is, hogy az egyház — belátva az építkezési felelősség terhes voltát, mellé 4 presbytert rendelt ki, — mint építő bizottsági tagokat — a kik éppen abból a célból rendeltettek ő mellé, hogy ugy az építkezések előhaladását, mint a kötelezett kiadások teljesítését ellenőrizzék, — kéri ennél fogva

az e. megyei közgyűlést, hogy — mivel ezen rendelkezés következtében a felelősség nem kizárólag ő reá nehezült — az építkezéshez kinevezett 4 bizottsági tagot, ellenőri kötelességük hanyag teljesítése miatt, ő vele együtt egyetemlegesen és egyenlő arányban marasztalja el az 542 korona tulkiadás megtérítésében.

Miután az egyházmegyei közgyűlés a heterjesztett számadás és a csalott okmányokból a tulkiadást egyáltalán nem állapíthatja meg, a számadást a nyugtákkal együtt átteszi Kónya András e. m. számvevőhöz azzal a megbizással, hogy a sajókesznyéteni egyházban jelenjen meg s ott szerezzen meggyőződést arról, hogy valóban történt-e tényleg az építkezésnél tulkiadás? ha beigazolást nyer a tulkiadás megtörténte, igyekezzék az egyházi előjáróság és Szabó István volt gondnok között ez ügyet lehetőleg békés uton és a méltányosság szem előtt tartásával kiegyenlíteni; eljárása eredményéről őszi e. m. gyűlésünkre tegyen jelentést.

52. A taktaharkányi egyház nevében annak lelkésze: Székely Imre azon kérelmét terjeszti elő, hogy miután az egyháztanács a leánytanító összeroskadni készülő lakását, ez év folyamán újból kívánja építtetni; de mivel a lelkész csak néhány hét előtt foglalta el állását, nem volt abban a helyzetben, hogy ily rövid idő alatt az építési tervrajzot és költségvetést beszeresse s ennek alapján az építkezés által igényelt, a gyülekezet tagjaira kiróvandó rendkívüli egyháziadó kivetést megkészhessen s egyházközségileg jóváhagyhassa; ezen rendkívüli körülményre való tekintetből oly egyházmegyei bizottság kiküldetését kéri, mely bizottság az e. megye által, az építkezési tervrajz és költségvetés, valamint a rendkívüli egyháziadó kivetés jóváhagyására is meg lenne hatalmazva.

E. m. közgyűlés tekintettel az elodázhatlan építkezési szükségességre és a rendkívül helyzetre, az egyház kérelmét ezáltal kivételesen teljesíti, Kónya András és Vitányi Bertalan egyh. megyei küldötteket kéri fel, hogy a taktaharkányi egyházban megjelenni s

ottan a helyszíni szemlét megtartva, tervezetet és kivételést felülvizsgálni s azokat az e. megye nevében jóváhagyni sziveskedjenek.

53. Az ó-lisztkai egyház presbyteriuma azt a sérelmét panaszolja el: hogy Szegi-Long községben — mint leányegyházban — a polgári község tulajdonát képező területen iskolát építettek, melynek homlokzatán eme felírás van: „Róm. kath. iskola“. Továbbá több községi tulajdont képező terület mint: temető, templomhely, mind a róm. kath. egyház által foglaltattak el. Kérik az egyházmegye mielőbbi intézkedését, annyal inkább, mivel a ref. vallásu polgároknak is tulajdonát képező közös területek a jelenben folyamatban lévő kataszteri munkálat alkalmával illetéktelen birtokos telekkönyvi tulajdonjogába irathatók át a használati jog alapján.

E. megyei közgyűlés a panaszolt sérelemügybe nem avatkozhatik, ha a községi tulajdon képviselőtestületi határozat alapján — tehát ajándékozás útján — került a róm. kath. vallásu hívek tulajdonába s ha ehhez a vármegyei jóváhagyás is kieszközöltetett; ha pedig a birtokbavételnél eme törvényes alakiságok nem tartattak be, az esetben a szegi-longi ev. ref. vallásu híveknek az illetékes polgári hatóság előtt felszólamlási jogukkal kell élniök.

54. Olvastatott Sipos Miklósnak egyházmegyei közgyűlésünkhöz intézett beadványa, melyben, mint Bónizs József kiskoru örököseinek gyámja, azt kéri, hogy gyámoitjaitól lelkészi és tanítói fizetés czéljaira követelt egyházi adóból 4 korona engedtsék el.

E. m. közgyűlés Sipos Miklóst kérelmével elutasítja s kötelezi, hogy a lelkészi és tanítói fizetést a díjlevél értelmében Bónizs József kiskoru árvának birtoka után a törvényes kivétési összegben szolgáltatassa be.

55. Olvastatott a mádi egyház közgyűléséből felvett jkvi kivonat s ennek alapján beadott kérvény, melyben jelentik, hogy a mádi egyház a gabonaneműeknek természetben való fizeté-

sét megváltoztatva, ezután az összes egyházi adókat pénzben kívánják az egyháztagokra kiróni.

Egyh. m. közgyűlés a mádi egyházközség határozatához készséggel adja jóváhagyását s felhívja az e. megye területén lévő egyházakat, hogy ott ahol a helyi viszonyok, az egyházközség vagy a hívek érdekei megengedik a mádi egyház példájának nyomán járjanak.

56. Olvastatott a mádi egyház előjáróságának az a kérelme, hogy adjon engedélyt az e. megye arra, hogy a Kassán megnyitandó „Rákóczy-kiállításba“ az egyház tulajdonában lévő Rákóczy-ereklyéket és serleget — melyek ugyanis használatlanul hevernek az egyház ládájában — elküldhessék s ha az ereklyék értékéhez mért illendő árt ajánlanának azokért, nyerjenek felhatalmazást az eladásra is.

Egyházmegyei közgyűlés belátja azt, hogy a mádi templom korhadt deszkákból álló menyezetének kijavitása tetemesebb költségeket fog igényelni, s tekintve azt, hogy oly szegény helyzetben lévő egyháznak történelmi hecsü, de holt-tökét képviselő ereklyéket őrizni a nagy név iránti kegyeletből, nem lehet feladata, megengedi, hogy a Rákóczy- emlékek a kassai kiállításra felküldessenek s ottan áruba bocsáttassanak, azonban utasítja az egyházi előjáróságot, hogy az adásvételi egyezség végleges megkötése előtt terjeszse fel az eladási feltételeket az egyh. m. közgyűléshez felülbírálat és jóváhagyás, illetve az egyházkerületi közgyűléshez leendő felterjesztés céljából.

57. Az alsózempléni ev. ref. egyházmegye *számvevőszékének* 1903. április 14-én Sárospatakon tartott üléséről felvett *jegyzőkönyv.*

Jelen voltak: Szinyey Gerzson gondnokhelyettes és Keresztury József esperes elnöklete alatt: Bálint Dezső, Kónya András, Hézszer Emil, Farkas Lajos, Ölhey János számvevőszéki tagok.

Tárgyalás alá vétetvén az egyházmegye egyes egyházainak

számadásai, a számvevőszék azokat a következőleg bírálta el s a következő határozatokat hozta.

I. Megyaszói járás.

1. *Megyaszó*, 2. *Csanáros*, 3. *Kis-Dobsza*, 4. *Sóstófalva*, 5. *Gesztely*, 6. *Hernád-Kak*, 7. *T.-Lac*, 8. *Takta-Harkány*, 9. *Szada* számadásai rendben találtattak.

10. *Legyes-Bénye* számadást nem adott. Utasítatik, hogy az 1902. évről nyugtákkal felszerelt számadását őszi egyházmegyei gyűlésünk előtt Kónya Endre egyh. m. tanácsbíró s számvevőhöz küldje be. Zitás István kiküldetik, hogy a számadást megkésztíteni segítsen.

11. *Kesznyéten*. Az iskolaépítésnél állítólag gondnok 542 koronával tulfizette a vállalkozót — a benyújtott számadásból ez ki nem tűnik, mivel bizonyos összeg kifizetése az eredeti szerződésen van nyugtatva, mely a számadáshoz nem csatoltatott. Utasítatik az egyház előljárósága, hogy a hiányzó — számadáshoz nem csatolt — nyugtát, vagy annak másolatát, Kónya Endre számvevőhöz küldje be.

12. *Berezék* számadása sem lelkész, sem presbyterium által aláírva nincsen. Utasítatik azért számadásának hiteles alakban Kónya Endre számvevőhöz leendő betérjesztésére.

13. *Hernád-Németi*. Gondnok utasítatik, hogy tőkepénzeinek kamathátralékát felnőni ne engedje.

II. Szentesi járás.

1. *Vajdácska*, 2. *Berecki*, 3. *Nagy-Kövesd*, 4. *Kir.-Helmec*, 5. *Leányvár*, 6. *Véke*, 7. *Leleszpályáni* egyházak számadásai rendben vannak.

8. *Kis-Géres* számadása igazolt, azonban tőkepénzei után levő kamathátralékainak szigorú behajtására utasítatik.

9. *Kis-Kövesd*. Magtári kimutatása jövőben a tőkepénztáblázat mintája szerint készitendő. S miután némely nagyobb tételei veszélyezteteltnek látszanak — kamatok tetemes hátraléka miatt — ezeknek behajtására, vagy esetleg törlésére utasítatik az egyház előljárósága.

10. *Bodrog-Vécs.* Számadása kiadási 2-ik tétel alatt, alapítványi tőkék kamatából 42 kor. 32 fillért vesz kiadásba. Miután ugyanezen összeg a befolyt alapítványi kamatok címe alatt bevételezve nincsen — ezen összeg gondnok terhére irandó; vagyis utasítatik az egyház előjárósága, hogy jövő évi számadását ezen összeg hozzáadásával készítse meg.

11. *Szomotor.* Isten dicsőségére a részletes kimutatás szerint 25 korona folyt be, s mégis csak 9 kor. 61 fillér van a bevételben. Jövő évi számadása a hiányzó összeg hozzáadásával készítendő.

12. *Agárd* számadása — a gyakori figyelmeztetés daczára is — ez évben sem egyéb naplómásolatnál. Külömbeni birság terhe alatt utasítatik azért még egyszer és utoljára, hogy az utasítás kívánalmainak megfelelően, vagyis kellőleg csoportosítva készítse meg ezután számadásait. Kiadási tételei között a lelkészi és tanítói fizetést tevő életneműek összehordása alkalmával elköltött 16 korona összeget gondnok terhére kellett írni, mivel a behajtás az egyházi előjáróság kötelessége, ezen tétel elfogadható nem volt. Utasítatik az egyház előjárósága, hogy jövő évi számadásában ezen összeget bevételezve mutassa ki.

13. *Bacska.* Magtári állományáról nem számolt el. Utasítatik jövőben ezen hiány pótlására.

14. *Ágesernő, Nagy-Géres* számadása rendben találtatott.

15. *B.-Szentes.* Kiadási 6-ik tétel alatti — tanítói meghívás és hozatal — tulmagas 103 kor. 25 fillérben feltüntetett kiadásának igazolására szólíttatik.

16. *Lelesz.* Számadása 1010 kor. 75 fillér tármaradványából tartozásainak rendezésére utasítatik, mivel meg nem engedhető a különben szegény egyház ezen tőkéjének gyümölcsözetlenül való hevertetése.

17. *Perbenyik.* Magtárállományáról nem számolt el. Ezen hiány pótlására utasítatik, — ugyszintén 1271 kor. 57 fillér tármaradványának kellő gyümölcsöztetésére, valamint tökepénzei után mutatkozó 387 kor. 67 fillér hátralékának felelősség terhe alatti behajtására.

18. *Kis-Tárkány* számadása rendben van.

III. Tállyai járás.

1. *Mád*. 2. *Monok*. 3. *Ond*. 4. *Pthrügy*. 5. *Tállya*. 6. *Csohaj*. 7. *Báj*. 8. *Takta-Kenéz*. 9. *Tarcal*. 10. *Szerencs*. 11. *Zombor*. 12. *Ladány* számadásai szabályszerűek és igazoltak.

2. *Golop*. 1. tétel alatti nyugták összege 55 kor. 04 fill. a számadásba 53 kor. 04 fillér van bejegyezve, hasonlóképen a 15. sorszám alatt a számadás és nyugták közötti különbözet 60 fill. Tehát a gondnok javára esik 2 kor. 60 fill. Hutka-alap visszahelyezése figyelemmel kísérendő.

IV. Cigándi járás.

1. *Luka*. Tökepénzei hátralékos kamatainak — mely átlagosságban egy és félévi hátralékot tüntet fel — szigorú és felelősség mellett behajtására utasítatik.

Közpénztári számadása 9-ik tetele alatt 21 mm. gabonának szállítási díjában 18 koronát; — s 21. tétel száma alatt gondnok ujhelyi fuvardíjában 13 korona 12 fillért számol el. — Számvevőszék figyelmezteti az egyház előljáróságát, hogy jövőben óvakodjanak ily túl magas és el nem fogadható kiadásoktól.

2. *Pácín*. Ezen egyház vallásos buzgóságát minden évben fényesen bizonyító közperselypénz összege 1902-ik évi számadásban bevételezve nincsen. Utasítatik azért ezen hiány igazolására. Számadásában feltüntetett 1405 kor. 84 fillér tármaradványának kellő gyümölcsöztetésére is hasonlóképen gondoskodjék.

3. *Karcsa*, *Karos*, *Ricse*, *Láca*, *Cigánd*, *Nagy-Rozvágy*, *Semjén*, *Karád*, *Örös* számadásai szabályszerűek és igazoltak.

V. Sárospataki járás.

1. *Bodrog-Halász*. Számadása sok kifogás alá esik, a meny nyiben sok kiadási tételről nincsen nyugta — vagy a legtöbb tétel hiányosan van bizonyítva. — Miután azonban számvevőszék a presbyterium számadást elfogadó határozatát magáévá teszi, ez alkalommal figyelmeztető utasításul csakis azt adja, hogy jövőben ilyenmü hiányoktól óvakodjanak.

2. *Ó-Liszka*. Bevételei ellennyugtákkal csakis kis részben vannak igazolva; ismételve figyelmeztetik azért az egyház, hogy számadását jövőben ellennyugtákkal is kellőleg felszerelni el ne mulasztja.

Magtári állományának feltüntetésével 9 köből állományról számol el s ezen összegből 7 köből a hátralék, ezen hátralék behajtására utasítatik.

Utasítatnak nemkülönbén a tőkepénzek után feltüntetett tetemes kamathátraléknak szigorú behajtására is.

3. *Kénézlő*. Számadása újból csak egyszerű naplómásolás s ellennyugtával bevételei nincsenek igazolva. Ismételve és felelősség terhe alatt szigorúan utasítatnak ezen hiányoknak jövőbeni pótlására.

4. *B.-Keresztur*. Utasítatik tőkepénzeinek 5-ik tétele alatt 1 kor. 88 fillér tőkének, mely után 10 kor. 08 fillér kamathátralék van — behajthatlanság esetén — törlésére.

5. *Erdőbénye és Sima*. Tőkepénz kimutatásában, tetemes kamathátralék van; ezért e hátralékok behajtását számvevőszék e helyeken is elrendelte.

6. *Sárospatak, B.-Olaszi, Tolcsva, Erdőhorváti, Vámosujfalu, Viss, Tokaj* számadásai szabályszerűek és igazoltak.

Egyh. m. közgyűlés a számvevőszék mindezen jelentéseit tudomásul veszi, a javasolt határozatokkal közgyűlési határozattá emeli, a rendelkezési részeknek foganatosítására az illető érdekeltet kötelezi.

58. Olvasatott tanügyi bizottságunknak az egyházmegye főhatóságához tartozó népiskolák szellemi és anyagi állapotát feltüntető jelentése az 1902/903. iskolai év első feléről, eme jelentésnek következő részei rendeltettek jegyzőkönyvbe vétetni.

I. Statisztikai rész.

Egyházmegyénk lélekszáma a névsor kimutatása szerint 51987, 557-el több, mint egy s 1300-al több, mint 10 évvel ezelőtt.

Tankötelesek száma 6—12 évig 3313 fi, 3143 leány, ösz-

szesen 6456. Több 140-el, mint egy évvel és 1773-al több, mint 10 évvel ezelőtt, annyi mint a népesség 10·6 %. Ezek közül iskolába járt 2731 fi, 2633 leány, összesen 5366, 58-al több, mint egy évvel és 1284-el több, mint 10 évvel ezelőtt, annyi mint a tankötelesek 83·1 %.

Ismétlő iskolakötelesek 12—15 éves korig 1274 fi, 1282 nő, összesen 2556. Iskolába jár 596 fi, 617 leány, összesen 1213. Annyi mint a tankötelesek 47·8 %. 198-al kevesebb, mint 1 év, de 874-gyel több, mint 10 év előtt.

Ref. vallásu tankötelesek más felekezetű iskolába járnak: r. katolikusba 35 fi, 32 leány, összesen 67. Más felekezetű tankötelesek a mi iskoláinkban nyernek oktatást még pedig: r. k. 182 fi, 222 leány, g. k. 52 fi, 32 leány, ág. hitv. 12 fi, 9 leány, izraelita 67 fi, 87 leány; együtt 313 fi, 350 leány, összesen 663. Tehát a másfelekezetű növendékek közül 596-tal többen részesültek a mi iskoláinkban oktatásban, mint megfordítva.

Iskoláink közül VI osztályu 30, V osztályu 19, IV osztályu 15, III osztályu 2.

Kitűnő 36. Sárospatak (2 leány s nagy fi), Liszka (mindkettő), Erdőbénye (mindkettő), Tokaj, Csobaj, Báj, Pthrigy, Ond, Tállya, Kis-Dobsza, H.-Németi, T.-Luc (mindkettő), T.-Harkány (fi), Cigánd (mindkettő), Karád (mindkettő), Karos, Karsa, Pácín, Örös, Semjén, Ricse, Láca, Rozvagy, K.-Géres, Lelesz, L.-Pólyán, Véke, Nagy-Géres, Szada.

Dicséretes 28. Sárospatak (kis fi), B.-Olaszi, Vámosujfalu, Tolcsva, Sima, Hogyka, Szerencs, Monok, Golop, Tarcal (mindkettő), L.-Bénye, Megyaszó (kettő, nagy fi s leány), Csanáros, Gesztely, Berzék, Sajó-Hidvég, Kesznyéten, T.-Harkány (leány), Luka, Kis-Kövesd, N.-Kövesd, Leányvár, Agárd, Tárkány, Ágcsernő, B.-Szentés.

Kielégítő B.-Halász, Erdőhorváti, T.-Ladány, T.-Kenéz, M.-Zombor, Megyaszó (kis fi), Sóstófalva, H.-Kak, Vajdácska, Szomotor, Bacska.

Gyenge 1. Király-Helmec (tanító Bajkay Imre). Osztályoz-

ható nem volt Viss, Kenézlő; mindkét helyen zárva volt az iskola himlőjárvány miatt.

Egyházmegyénk 78 tantermében működik 4 lelkész, 72 tanító s 2 tanítónő. Ezek közül rendes tanító 65, segéd s ideiglenes 7. Családi állapotra nézve: nős s férjezett 65, özvegy 3, nőtlen 6.

Oklevele nincs 8 tanítónak, u. m.: Burai István, Rozgonyi János, Csutoros Benő, Homoky György, Sztankovics Lajos, Tomori Lajos, Pivnik István és Csombók Jánosnak.

Tanítólak legtöbb helyen jó; rossz: Bodrog-Halászon, B.-Olaszi, Golop, L.-Bénye, Megyaszón 2, Gesztely, Berzék, T.-Luc, Harkány, Ágcsernő, L.-Pólyán és N.-Géresben.

Tanterem törvényszerű 64, nem törvényszerű 14 helyen.

Felszerelés kellő 22, hiányos 40, semmi 16 helyen. Faiskola rendezett 18, rendezetlen 7 egyházban. Legtöbb helyen a faiskola a község gondozásába ment át.

Tornászati eszközök és felszerelés csak Tállyán van.

Egyes tanítók s iskolákra vonatkozó határozatok.

Királyhelmece iskolája nagyon gyenge. Bajkay Imre tanító komoly figyelmeztetéssel utasították kötelességének pontos teljesítésére. Iskolalátogatók tegyenek jelentést arról, hogy az egyház főhatósági intés mennyiben volt hatással az iskola szellemi állapotának emelkedésére.

Hernádkak. Szembetűnő nagymérvű ugy az iskolás gyermekek, mint a tanító mulasztása, melynek oka azon körülményben van, hogy a tanító Csanáloson lakó postaamsteri állást viselő feleségét nagyon gyakran meglátogatja.

Tanító szigoruan utasították, hogy kötelességének tegyen eleget és a tanórákat pontosan tartsa meg. Az ellenőrzéssel és jelentéstétellel lelkész bizatik meg.

Legyeshényei tanító: Csombók János — ki már a hetvenes években is tanító volt — nem bir oklevéllel, azonban az iskolában igen szép eredményt mutatott fel.

Utasították nevezett tanító, folyamodjék a cultus miniszterhez, hogy régi hivatalos működésére való te-

kintetből, mentessék fel az oklevél megszerzésének kötelezettsége alól s a felmentés megérkezése után folyomadjék az egyház, a tanítói javadalomnak államszegélylyel leendő kiegészítése érdekében.

Vajdácskai presbyteriumot utasította közelebbi gyűlésünk, hogy ideiglenesen betöltött tanítói hivatalát rendes tanítóval töltsé be.

Miután ezen rendelkezésnek máig sem tettek eleget, szigoruan utasítatnak ismételten eme mulasztás pótlására.

Taktakenézi tanítói lakás nagyon sok kívánni valót hagy fenn.

Utasítatik az egyház, hogy a lelkészlak építése alkalmával a tanítói lak kibővítéséről is gondoskodják.

Szomotoron az iskola fölépült, fontos okok miatt azonban a zempléni közművelődési egyesület által adományozott hatszáz koronát megkapni nem lehetett.

Miután a vállalkozó kielégítése elsörendü kötelezettség, utasítatik az egyházmegye pénztárosa, hogy a jelzett összeget az esperesi nyugta ellenében, az egyháztól leendő visszatérítés kötelezettsége mellett Bálint Dezsőhöz küldje el.

Segélyre ajánltatnak: *Nagy Sándor, Lábos Endre* és *Tóth Károly* tanítók.

Az iskolalátogatási körökben a következő változások állottak elő:

A *liszkai* járásba *Gecse Lajos* tolcsvai, a *szerencsi* járásba *Danyi József* erdőbényei lelkészek nevezettek ki.

59. Mindezen jegyzőkönyvi pontok felolvastatván, hitelesítették.

Birósági ügyek.

I.

Jegyzőkönyv.

Felvétel az alsözempléni ev. ref. egyházmegye közigazgatási bíróságának Sárospatakon 1903. április 15-én tartott üléséről.

Taktaharkányi tanítók fizetésügye.

Jelen vannak: Keresztury József esperes-elnök, Szinyey Gerzson e. m. tanácsbíró, világi elnök, Gecsey Péter, Zombori Gedő, Kőnya András, Bálint Dezső, Páricsy József egyházi, Meczner András, Debreczeni Bertalan világi tanácsbírák. Előadó: dr. Kovács Gábor vil. jegyző. Jegyző: Hézsér Emil papi főjegyző.

A felek részéről senki sem jelent meg.

Egyházi elnök az ügy megnevezésével megnyitja az ülést s felhívja az előadót az ügy ismertetésére. Az előadó jelentése szerint Jakab Antal 1897-ben a taktaharkányi kántorsággal egybekötött fitanítóságra választatott meg oly feltétellel, hogy a fiu gyermek után fizetendő tandíj őt illeti meg. Ugyanazon évben egyházmegyei jóváhagyással a fiu és leányiskolát osztályok szerint osztották meg, oly módon, hogy az első és második osztály tanítója a leánytanító, a III., IV., V., VI. osztály tanítója a fitanító legyen, azonban ekkor is a fitanító a fiuk után, a leánytanító a leányok után fizetett tandíjat megkapta. 1901-ben Csikos István foglalta el az addig segédlelkészekkel ellátott leánytanítói állást, a ki a fizetés megosztás alkalmával az eddigi gyakorlattól eltérőleg azt követelte, hogy minden tanító azon gyermekek után szedje a tandíj illetéket, a kiket tanított. Az egyháztanács is helyeselte Csikos J. álláspontját, minek következtében Jakab Antal 43, Csikos István 74 gyermek tandíját kapta. Jakab Antal ezt az intézkedést magára nézve annyival is inkább sérelmesnek tartja, mert ő a fitanítói díjlevelet fo-

gadta el, a fiu gyermekek száma pedig állandóan több szokott lenni az iskolában, mint a leányoké, mivel a kath. vallásu családok rendszerint csak fiaikat küldik egy-két évre iskolába. Az espereshez tett jelentés folytán Kónya András tanácsbíró küldetett ki az ügy tisztázása és rendezése végett; az ő elnöklete alatt tartott egyháztanácsi gyűlésben közmegegyezéssel arra a megállapodásra jöttek, hogy a fizetés megosztásánál a régi gyakorlat lesz az irányadó. Csikos István azon kikötéssel állott ezután elő, hogy a más vallásu gyermekek annak a tanítónak fizessék a tandíjat, a ki azokat tanítja. Az ebből támadt egyenetlenség megszüntetése céljából utasította az esperes a presbyteri gyűlést, hogy hozzon e tárgyban érdemleges határozatot és a melyik fél azt magára nézve sérelmesnek tartja, fellebbezési jogával élhet. A fizetési ügyben összehívott presbyteri gyűlés aztán határozatilag kimondotta, hogy az 1901/2. iskolai évben a gyermekek utáni tandíjat a régi gyakorlat szerint fizessék, jövőben azonban a ref. vallásu gyermekek és a másvallásu tanulók tandíj járulékaik között az a megkülönböztetés tételik, hogy míg a ref. vallásu fiuk a litanítónak, a leányok pedig a leánytanítónak fizetik a tandíjat, addig a más vallásu gyermekeknél mindenik tanítót azok után a gyermekek után illetik meg a tandíjak, a kiket tanított. Presbyterium ezen határozata ellen Jakab Antal és Csikos István fellebbezéssel éltek. Jakab Antal fellebbezett azért, mert e határozat által tanítói díjlevelében biztosított javadalmában csonkulást szenved, a mennyiben a kétszeres tandíjat fizető, legtöbbször csak két első osztályt végző más vallásu fiuk tandíját eme határozat következtében elveszíti; Csikos István magára nézve szintén sérelmesnek találta ezt a határozatot, kéri ennek megsemmisítését és a presbyterium ama régibb határozatának érvényre emelését, mely szerint mindenik tanító saját tanítványai után kapja a tandíjat.

Az alsózempléni egyházmegye közigazgatási bírósága zárt ülésben a következő

határozatot

hozta:

A taktaharkányi presbytériumnak e tárgyban hozott határozatai hatályon kívül helyeztetnek. E. m. bíróság elrendeli, hogy Jakab Antal a taktaharkányi iskolákba járó összes fiuk után, Csikos István pedig ugyanott az összes leányok után kapja a fizetést.

Indokok:

Jakab Antal 1897. tavaszán a taktaharkányi egyház által a fitanítói állásra választatott meg s díjlevélileg a ref. vallásu gyermekektől 1 véka árpa, $\frac{1}{2}$ véka zab és egy csirke tandij, a más vallásu fiu gyermekek után pedig 6 korona biztosított számára. 1897. őszén egyházi jóváhagyással a tanrendszerben az a módosulás állott elő, hogy az addigi fiu és leányiskolát osztályok szerint osztották meg, de a fizetés maradt a régi alapon, mivel szembeötlő volt, hogy az osztályok szerinti fizetés esetén a fitanító tetemes kárt szenvedne, amennyiben a megosztás előtt a leány tanító 58, a fitanító 85 tanuló után kapta a tandiját, míg a megosztás után a leánytanító első és második osztályába 94, a fitanító III—VI. osztályába pedig csak 49 gyermek jutott, mivel a más vallásu szülék legtöbbször csak is addig küldik gyermekeiket az iskolába, míg írni, olvasni megtanulnak. Az osztályok megosztása következtében előállott számarány látszólag növelte ugyan a leánytanító terhet, de valójában könnyített azon, mert 85 tanítvány helyett 94-gyel kellett foglalkoznia, ámde hat osztály helyett kettőt, 12 tantárgy helyett csak hatot, heti 60 félóra helyett 40 félórát kell tanítania.

A fizetésügy maradt a régi állapotban, mignem Csikos István 1901. szept. 1-én az eddig segédlelkészekkel ellátott leánytanítói állást elfoglalván, azzal a követeléssel állott elő, hogy mindenik tanító annyi gyermek után kapjon tandiját, a mennyit tanít; az egyházitanács ilyen értelemben döntött. Ez ellen Jakab Antal tiltakozott. Csikos István kérelmére az esperesi hivatal Kónya András tanácsbírók küldötte ki az ügy elintézésére, az ő elnöklete alatt tartott gyűlésben a vitatott kérdés békés elintézését nyert, amennyiben Csikos István kijelentette: hogy a régi gyakorlatot elfogadja. Eme gyűlésről Csikos István,

mint egyháztanácsi jegyző, nem vett fel jegyzőkönyvet; ebből kifolyólag Csikos István megtagadta az egyezség létrejöttét, az így keletkezett vizályt az esperesi hivatal felhívására összegyűlt presbyteri gyűlés olymódon vélte megoldhatónak, hogy határozatilag kimondotta, hogy „jövőre a gyermekek utáni tandij nem szerint történjék, mint eddig gyakorlatban volt, azon világos megjegyzéssel, illetve eltéréssel, hogy a más vallásu gyermekek után, akár fiu, akár leány, a tandij azt a tanítót illesse, aki tanítja.“ Ezen határozat ellen mindkét tanító fellebbezéssel élt, Csikos István azért, mert ő azt óhajtja, hogy mindenik tanítót saját tanítványa után illesse meg a tandij. Jakab Antal pedig azért, mert ő úgy vélekedik, hogy mint fitanító az összes fiuk tandijára tarthat igényt.

Egyházmegyei bíróság e tényállás alapján a Jakab Antal fellebbezésének alapját és indokait helyeseknek és igazoltaknak találta, a mennyiben a szerződésszerinti díjlevélben részére megállapított javadalomhoz feltétlenül joga van, s az egyháztanács pedig túllépte jogkörét, midőn a díjlevélileg részére biztosított fizetést megváltoztatni, sőt kevesbiteni akarta felsőbb hatósági jóváhagyás nélkül. Csikos István kérelmét el kellett utasítani, mivel ő mint leánytanító lett megválasztva, mint ilyen csakis a leány tanulók tandijára tarthat számot és mert a taktaharkányi tanítók fizetésére nézve megállapított gyakorlatot egyháztanácsi határozattal megváltoztatni nem lehet.

Szinyey Gerzson

egyházmegyei helyettes gondnok,
mint a bíróság világi elnöke.

Keresztury József

esperes,
mint a bíróság egyházi elnöke.

Hézszer Emil

a bíróság jegyzője.

II.

**Az alsözempléni ev. ref. egyházmegye közigazgatási bíróságának 1903. évi
április hó 15. napján tartott üléséből felvett**

JEGYZŐKÖNYV.

Jelen voltak: Keresztury József esperes, egyházi elnök,
Szinyey Gerzson vil. tanácsbíró, vil. elnök, Gecsey Péter, Zom-

bory Gedő, Kónya András, Bálint Dezső, Páricsy József egyházi Meczner András és Debreczenyi Bertalan világi tanácsbírák.

Előadó és jegyző: Kovács Gábor világi jegyző.

Tárgy: Haniszkó János volt golopi, jelenben kisszecssei tanítónak a golopi egyház elleni hátralékos fizetési ügye.

Egyházi elnök az ülést az ügy megnevezésével megnyitja s fölhívja előadót az ügy szóbeli előterjesztésére.

Az ügy nyilvános szóbeli előadása és a csatolt iratok felolvasása s ismertetése után az egyházmegye közigazgatási bírósága beható tanácskozás után, zárt ülésben a következő

ítéletet

hozta:

A golopi ev. ref. egyház köteles panaszló Haniszkó János kisszecssei tanítónak az egyház ellen támasztott 113 kor. 26 fillér követeléséből, hátralékos fizetése címén 85 kor. 52 fillért 30 nap alatt megfizetni; ellenben ezt az összeget meghaladó követelésével panaszlót elutasítja.

Indokok:

Haniszkó János panasz levelében azt adja elő, hogy őt a golopi ref. egyházban, az 1901. évi október hó 20. napján választották meg rendes tanítónak s ez állását az ugyanazon évi október hó 24-én el is foglalván, abban az 1902. évi okt. hó 6-ig tehát néhány nap hiján egy egész naptár szerinti évig maradt.

Javadalmazása, mivel a díjlevél szerint őt illető 13 h. 267 □-öl tanítói föld bérbe adatott, készpénzben lett megállapítva aként, hogy a bérlő által negyedévenként fizetendő 83 k. 26 fill. bérösszeg őt illeti.

A bérlő az 1901. évi októberben kötött szerződés értelmében az első negyedévi bérösszeget az 1902. évi január 1-én, a többit pedig folytatólag negyedévenként lévén köteles fizetni, panaszló a bérleti összegeket utólag kapta kezéhez.

Igy tehát az 1902. évi január, április és júliusi negyed-

évekre vagyis összesen $\frac{3}{4}$ évre, panaszló föl is vette a bérlet összegeket, a 4-ik részletet azonban Réthy Pál golopi ref. lelkész nem engedte fölvenni, mert az szerinte, panaszlót azért nem illeti meg, mivel állását 1902. évi október havában elhagyván, a kérdéses 4-ik részlethez panaszló csakis akkor tarhktna igényt, ha még december hó végéig maradt volna meg állásában.

Panaszló azonban mivel egy évig tartotta meg állását az egy évre szóló javadalmazását csonkítatlanul kérte kiadatni s követelte ez alapon eltávozásakor a 4-ik negyedévi bérösszeget is, mely összecszerüleg 83 k. 26 fillért tesz ki, azonban az egyház azt neki nem fizette meg.

Előadta továbbá panaszló panaszában azt is, hogy munka váltság címén eltávoztakor az egyházzal 30 koronában már mintegy meg is egyezett összeget sem kapta meg. Kérte tehát panaszló, hogy e két címen a golopi ref. egyház ellen támasztott követelését, nevezetesen egy negyedévi bérhátralék címén 83 k. 26 fill. munkaváltság címén pedig 30 kor. összesen 113 kor. 26 fillér követelését a bíróság ítélje meg s a golopi ref. egyházat a 113 kor. 25 fillér megfizetésében részére marasztalja el.

Ezzel szemben a golopi ref. egyház képviselőjében, Réthy Pál ottani ref. lelkész azzal védekezik, hogy panaszló :

1. nem 12 hónapot, hanem csak 11 hónapot szolgált, mert 1901. okt. 28-án lépett szolgálatba s hivataláról 1902. szept. 28-án lemondott.

2. Nem felel meg a valóságnak, hogy javadalmazása készpénzben állapított voltna meg, mert midőn panaszló hivatalát elfoglalta, a tanítói földek nem voltak bérben, ő adatta azokat a presbyterium által bérbe.

3. Ha tehát az utolsó negyedévről lenne is követelése panaszlónak, ugy az legföljebb 2 és nem 3 óra járó bérpénz lehetne, 2 hónapra pedig 55 kor. 52 fill. esik, miután azonban erre az iratokhoz csatolt számadások szerint 64 kor. 84 fillért panaszló megkapott 9 kor. 32 fill. még az egyház részére megterítendő lenne.

4. 30 korona munkaváltság követelése pedig azért jogtalan,

mert a díjlevél természetbeni munkát biztosít s ekként közmunka váltáság nincsen is, de ugyancsak a számadásokból kitünőleg 23 kor. értékig természetben dolgoztak a hivek a hiányzó 7 koronát pedig az előbbi pontban megtérítendő 9 kor. 32 fillér hűségesen fedezi, úgy, hogy még 3 kor. 32 fillér fölösleg mindig marad. Ily körülmények között kérte fent nevezett lelkész panaszlót teljesen alaptalan és jogtalan követelésével föltétlenül elutasítani.

Mindezekkel azonban a bíróság tényként állapította meg, hogy Haniszkó János panaszló tanítói állását 1902. évi október 28-án foglalta el és 1902. évi szeptembet 28-án hivatali állásáról lemondott, eként 11 hónapig szolgált;

megállapította továbbá a bíróság, hogy a panaszlott, egy óra, képviselője: Réthy Pál lelkész által beszámítani kért 24 koronát, az egyház nem saját pénztárából, hanem panaszló elődje Csikos István tanítónak fizetéséből kárpótlás címen tartotta vissza s fizette ezt az összeget panaszlónak,

nemkülönben megállapította a bíróság azt is, hogy a khárta szerint ugyan a tanító javadalmazása 12 hold természetben adandó szántó föld, azonban a lelkésznek, panaszlóhoz írott leveléből kitünőleg az az értesítés küldetett, hogy: a földek és termény értéke készpénzül fog fizettetni az egyházi előjáróság által; — a bor és fabeli járandóság eddig is készpénzül fizettetett — ekként tehát panaszlónak az a ténybeli állítása: hogy javadalmazása készpénzben állapított meg annál is inkább valónak veendő mert panaszlott egyház lelkésze maga is elismerte, hogy a javadalmazás tárgyát képező földek haszonbérbe adtak s a bérösszeg a tanítónak fizettetett; —

megállapította végezetül a bíróság, hogy panaszló 9 óra vette fel csupán a haszonbérbe adott földek után negyedévenként fizetett haszonbéri összegeket.

Mindezekre való tekintettel marasztalni kellett panaszlott egyházat az utolsó negyedévre járó 83 kor. 26 fillér haszonbéri összegből a két hónapra eső 55 kor. 52 fillér megfizetésében azért; mert kétségtelen tény, hogy panaszló 11 hónapon szolgált hivatali állásában s csupán 9 óra nyerte a földekből öt

megillető járandóságát; — a megítélt 55 kor. 52. fillérbe pedig nem volt beszámítható a beszámítani kért 64 kor. 84 fillér azért, mert míg egyrészt a Csikos István tanítótól visszatartott 24 koronával az egyház a saját tartozását nem törleszthette, addig más felől a panaszlott egyháza által számadásaiban kihozott 40 kor. 82 fillér sem kizárólag az egyháza pénztárából fizettetett s mert továbbá eme számadás helyessége ellen emelt kifogásoktól a bíróság méltányosan el nem zárkozhatott.

A 30 korona munkaváltság címen támasztott követelése panaszlónak azért volt megítélendő, mert habár a kárta munkaváltságot tényleg nem ismer, a tanító javadalmazásának meg-
esonkítása nélkül, a különben is nagyon méltányosan számolt és az egyház által is előzőleg már elfogadott 30 korona a tanító fizetéséből elvonható nem volt. —

Az e czimeken megítélt összegek 85 kor 52 fillért tévén ki, az ezt meghaladó vagyis 27 kor 76 fillérnyi követelésével panaszló el volt utasítandó, mert a 3 óra követelt haszon bérösszegeből csak 2 havi időt töltvén szolgálathán, a hivatalban nem töltött időért fizetést nem igényelhet. —

Kmf.

Szinyey Gerzson,
egyházmegyei helyettes gondnok,
mint a bíróság világi elnöke.

Keresztury József,
esperes,
mint a bíróság egyházi elnöke.

Kovács Gábor,
a bíróság jegyzője.

III.

Jegyzőkönyv.

Felvételett az alsözempléni ev. ref. egyházmegye közigazgatási bíróságának Sárospatakon 1903. április 15-én tartott üléséről.

Jelen voltak: Keresztury József esperes és Szinyey Gerzson e. m. tanácsbíró elnöklete alatt, Geesey Péter, Zombory Gedő, Kónya András, Páricsy József egyházi Meczner András, Debreczeni Bertalan világi tanácsbírák.

Előadó és jegyző: dr. Kovács Gábor vil. aljegyző.

A felek részéről megjelentek: panaszló Major Sándor és Tóth Ferenc berzéki ev. ref. lelkész.

Tárgy : a berzéki presbyter választás.

Egyházi elnök az ülést az ügy megnevezésével megnyitja s felhívja az előadót a panaszolt ügy ismertetésére.

Előadó Major Sándor panaszos berzéki ref. egyháztagnak a Berzéken 1902. évi okt. 5-én tartott presbyter választás ellen beadott felebbezését s egyéb e tárgyban az esperesi hivatalhoz küldött beadványait, a tárgyra vonatkozó többi iratokkal egyetemben felolvassa, azokból az ügyet ismerteti s a megjelent panaszló meghallgatása után az alsózempléni ev. ref. egyházmegye közige. bírósága zárt ülésben a következő

végzést

hozta :

A bíróság érdemleges határozat hozatala előtt a bizonyítás felvételét arra a körülményre, hogy befollyásolva lettek-e a választók itatással, részes tengeri földek megtagadásával és párbér elengedéssel, a felebbező által felebbezésben megnevezett Tóth Sámuel, Kovács Dániel, Szabó Gábor, N. Tóth Sámuel, Soltész János, Sebő András és Potoczky Imre berzéki lakosoknak tanuként leendő kihallgatását elrendeli, e végből nevezett tanuknak a helyszínén leendő kihallgatása végett Bálint Dezső papi tanácsbíróf és Vitányi Bertalan vil. főjegyzőt küldi ki.

Major Sándor fellebbezőt pedig utasítja a bíróság hogy az eljárás költségeinek fedezésére 50 koronát 8 nap alatt az esperesi hivatalhoz annál inkább helyezzen letétbe, mert ellen esetben az elrendelt bizonyítási eljárás mellőzésével a panaszolt ügy felett jelen állapotában fog határozat hozatni.

Indokok :

A berzéken 1902. évi okt. hó 5-én tartott presbyteri választást Major Sándor egyháztagnak felebbezéssel támadta meg ; azt adván elő, hogy egyfelől szabálytalan a választás azért, mert előző vasárnap szokásos módon a szószékéről nem hirdettetett ki, hanem október 3-án este, tehát két nappal a vá-

lasztás előtt az egyházi tudatta jól-rosszul a hivekkel, hogy 5-én presbyter választás lesz, más felől eredménytelen a választás azért különösen, mert a hivek pálinkával befolyásoltattak, hogy kire adják és kire ne szavazataikat, sőt ha az itálással nem sikerült párthiveket szerezni, úgy, részes tengeri földek elvonása által és párbérelengedéssel lettek erőszakolva egyes presbyter jelöltek leszavazására.

Míthogy pedig az előterjesztett vád. igazolás esetén a megejtett választás érvényességére, kétségtelen befolyással lehet a bíróság a bizonyítás felvételét érdemleges határozat hozatala előtt elrendelendőnek találta.

Kmf.

Szinyey Gerzson

egyházmegyei helyettes gondnok,
mint a bíróság világi elnöke.

Keresztury József

esperes,
mint a bíróság egyházi elnöke.

Kovács Gábor

a bíróság jegyzője.

A segélyosztó bizottság 1902. évi dec. 8-án tartott ülésének

JEGYZŐKÖNYVE.

Jelen voltak : Keresztury József esperes, Szinyei Gerzson, Meczner András, Bálint Dezső tanácsbírák, ez utóbbi ugy is mint jegyző.

Esperes jelenti, miszerint a f. évi segélyezésre 2302 kor. 47 fillér van rendelkezésünkre, mit a bizottság következőleg osztott fel :

I.

Egyházmegyei pénztár részére 300 kor.

II.

Jutalom könyvekre 40 k.

III. *Egyházaknak :*

Legyes-Bényének	70 k.
Bodrog-Sára	70 „
Karcsa	70 „
Viss	70 „
Semjén	70 „
Kenézlő	70 „
Ágcsernő	70 „
	<hr/>
	490 k.

IV. *Lelkészözvegyeknek :*

Török Józsefné	60 k.
Molnár Pálné	60 „
Keresztury Zsigmondné	60 „
Zitás Istvánné	60 „
Borcsik Gáborné	60 „
Gönczi Józsefné	60 „
Lábos Menyhértné	60 „
Terhes Barnáné	60 „
Tatár Mihályné	60 „
Anti Jánosné	60 „
	<hr/>
	660 k.

V. *Lelkészárvának* :

Vitányi Juliánna	60 k.
--------------------------	-------

VI. *Lelkészeknek* :

Sallai Sándor	60 k.
Nagy Károly (L.-Bénye)	60 „
Verebélyi József	60 „
	<hr/>
	180 k.

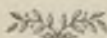
VII. *Özr. tanítónéknak* :

Szekeres Mihályné	40 k.
Pálóczi Józsefné	40 „
Kiss Gáborné	40 „
	<hr/>
	120 k.

VIII. *Tanítóknak* :

Horváth Gábor	50 k.
Pálur Mihály	50 „
Kántor Ferenc	50 „
Lábos Endre	50 „
Nagy Sándor	50 „
Kovács Ferenc	50 „
	<hr/>
	300 k.

1. Egyházmegyei pénztár	300 k.
2. Jutalomkönyvekre	40 „
3. Egyházaknak	490 „
4. Lelkészőzvegyeknek	660 „
5. Lelkészárvának	60 „
6. Lelkészeknek	180 „
7. Özvegy tanítónéknak	120 „
8. Tanítóknak	300 „
9. A szomatori egyháznak a
s.-a.-ujhelyi s az iskola-
építéséből származott adó-
ságának törlesztésére	152 k. 47 f.
	232 k. 47 f.

Az alsó zempléni ev. ref. egyházmegye 1902. dec. 27-én Sarospatakon tartott rendkívüli közgyűlésének

J E G Y Z Ő K Ö N Y V E.

Jelen voltak: Keresztury József esperes és Szinyey Gerzson e. m. tanácsbíró elnöklete alatt, Gecsei Péter, Kónya András, Meczner András e. m. tanácsbírák, Buza János. Dr. Finkey Ferenc e. m. aljegyző.

1. Elnöklő esperes szívélyes szavakkal üdvözli a megjelenteket s előadja, hogy a rendkívüli közgyűlést a gondnok ural egyetértőleg főleg a közalapi tökesegély-kérvények elbírálása végett kellett összehívnia, mert a segélykérvények f. hó 31-ig a conventhez felterjesztendők, ezzel a közgyűlést megnyitja.

2. Gondnok ur a megjelenésben akadályozva lévén,
a világi elnöki széket Szinyei Gerzson, mint idősebb világi tanácsbíró fogadja el.

3. Elnöklő esperes előadja: hogy dec. elején körlevélben felhívta az egyházakat, hogy a mennyiben a közalaphból tökesegélyt óhajtanak kérni, ez iránti kérvényeiket szabályszerűen kiállítva terjesszék be hozzá. Ez ideig 10 egyház adott be kérvényt, u. m. 1. *Mád*, a mely már 1887-ben folyamodott az iránt. 2. *A.-Berecki*, mely 1888-ban 3000 frtot kért s akkor ajánlva is volt. 3. *Kistárkány*, melynek az 1899-iki (ápr. 10.) conventi gyűlés (jkv. 252 l.) 150 frt évi segélyt meg is ajánlott. 4. *Gesztely*, mely ezuttal kér templomépítési adósságainak rendezésére 10000 koronát. 5. *T.-Ladány*, mely 3200 koronát, 6. *Vámosújfalú*, mely 3000 koronát, 7. *B.-Olaszi*, mely 8000 koronát, 8. *Semjén*, mely 10,000 koronát, 9. *Tolcsva*, mely 6000 korona tökesegélyt kér. 10. *Nagy-Rozvány*.

Egyházmegyei közgyűlés megbírálva a beterjesztett kérvényeket, miután minden folyamodó egyház igazolta a tökesegély iránti kétségtelen szükségét s mindeniknél mutatkozik fedezet a törlesztési kamatokra s a 1 $\frac{1}{2}$ ‰ törlesztése iránt (Semjén 2 $\frac{1}{2}$ ‰)

iránt) mindenik hajlandó kötelezettséget vállalni, mind a 10 egyház kérvényét ajánlólag terjeszti fel és pedig a következő sorrendben : 1. helyen Mád, 2. h. A.-Berecki, 3. h. Kis-Tárkány, 4. h. B.-Olaszi, 5. h. Vámosujfalu, 6. h. Tolesva, a költségvetés jóváhagyásával. 7. h. Semjén, a költségvetés jóváhagyását. 8. Nagy-Rozvágy, 9. h. T.-Ladány, 10. h. Gesztely kérvényét a költségvetés jóváhagyásával.

4. A szerencsi egyház presbyteriuma kéri megerősíteni a közte és Tóth István tanító között a tanító személyéhez kötött fizetésre nézve létrejött megállapodást, mely szerint a szerencsi egyház Tóth Istvánnak 1600 korona évi fizetést állapít meg, melyből 1000 korona fizetés tanítói, 600 korona pedig énekezői fizetés.

Az egyházmegyei közgyűlés a bemutatott tanítói fizetési szerződést, mely által az egyház eddigi tanítói díjlevele nem szenved változást, jóváhagyja és megerősíti.

5. N.-Géres csereszerződése jóváhagyás végett a kerületre terjesztetik.

6. Olvasatott Dr. Finkei Ferenc e. m. aljegyző beadványa, melyben megköszönve az egyházmegye eddigi bizalmát, aljegyzői állásáról — sokféle elfoglaltsága miatt — lemond.

Egyházmegyei közgyűlés a felhozott indokokra való tekintettel a lemondást elfogadja, miután azonban a tavaszi rendes közgyűlés ugysis általános tisztújítást fog elrendelni, az állás időközi betöltése iránt nem kíván intézkedni.

Jegyzette :

Dr. Finkei Ferenc

e. m. aljegyző,

Kimutatás

az orsz. ref. lelkészi özvegy-árva gyámintézet 1902-ik évi járulékaival
a tiszáninneni egyházkerület alsözempléni egyházmegyéjében.

Sorszám	Egyházközség	Gyámintézeti tag neve	Évi java- dalom		Folyó évi járulékok					
					10 ⁰ 0-os be- lépési járú- lék fejében		21 ³ 0-os évi tagsági díj fejében		összesen	
			k.	f.	k.	f.	k.	f.	k.	f.
1	Agárd	Csontos Gábor	1836	48	10	—	45	91	55	91
2	Alsó-Berecki	Beszterezey Béla	1885	88	10	—	47	14	57	14
3	Bacska	Verebélyi József	1827	27	10	—	45	68	55	68
4	Báj	Berzeviczy Endre	1554	86	10	—	38	87	48	87
5	Berzék	Tóth Ferencz	1539	23	10	—	38	48	48	48
6	Bodrog-Halász	Kertész István	1530	30	10	—	38	25	48	25
7	B.-Keresztur	Hubay József	1601	93	10	—	40	05	50	05
8	B.-Olaszi	Szánthó István	1675	32	10	—	41	88	51	88
9	B.-Szentés	Miskolezy Endre	1744	18	3	81	43	61	47	42
10	Cigánd	Páricsy József	4480	—	—	—	42	—	42	—
11	Csanálos	Bogárdy Dániel	1614	59	3	51	40	36	45	87
12	Csobaj	Szilágyi Géza	1580	81	10	—	39	52	49	52
13	Erdő-Bénya		1626	85	—	—	—	—	—	—
14	Erdő-Horváti	Sallay Sándor	1743	07	10	—	43	57	53	57
15	Gesztely	Olajos Pál	2104	68	—	—	52	60	52	60
16	Golop	Réthy Pál	1548	06	10	—	38	70	48	70
17	H.-Kak	Kónya József	1691	85	10	—	42	28	52	28
18	H.-Németi	Kónya András	2288	34	—	—	57	20	57	20
19	Karád	Fürjesz Tamás	2578	—	—	—	64	46	64	46
20	Karesa	Máthé Gyula	2097	81	10	—	52	44	62	44
21	Kenézlő	Sarkady Antal	2238	80	10	—	55	97	65	97
22	Király-Helmec	Sohajda János	1668	55	10	—	41	71	51	71
23	Kis-Dobsza	*Kajdy Menyhért	1497	41	49	91	37	43	87	34
24	Kis-Géres	Miskolezy József	1839	32	10	—	45	98	55	98
25	Kis-Kövesd	Végh János	1545	86	10	—	38	65	48	65
26	Kis-Tárkány	Szabó Pál	2179	83	10	—	54	50	64	50
27	Láca	Török István	2077	—	—	—	51	92	51	92
28	L.-Bénye	Nagy Károly	1750	09	10	—	43	75	53	75
29	Luka	Erdélyi József	1683	60	10	—	42	09	52	09
30	Makkos-Hogyka		—	—	—	—	—	—	—	—
31	Mád	Pálóczy József	1487	34	10	—	37	18	47	18
32	Megyaszó	Zombory Gedő	2600	—	—	—	65	—	65	—
33	Mező-Zombor	Semsey József	1518	99	10	—	37	97	47	97
34	Monok	Kun Miklós	1540	56	10	—	38	51	48	51
35	Nagy-Géres	ifj. Keresztury József	1924	30	10	—	48	13	58	13

* A 10⁰ 0-os belépési járulék 1/3-ada.

Sorszám	Egyházközség	Gyámintézeti tag neve	Evi java-		Folyó évi járulékok					
			dalom		10 ⁰ /0-os belépési járulékok fejében		21 ⁰ /0-os évi lapraköltségi díj fejében		Összesen	
			k.	f.	k.	f.	k.	f.	k.	f.
36	Nagy-Kövesd	Kiss Miklós	1612	02	10	—	40	30	50	30
37	Nagy-Rozvágy	Ölbey János	2159	12	10	—	53	98	63	98
38	Olasz-Liszka	Abaházy József	1722	46	10	—	43	06	53	06
39	Ond	Órás Kálmán	1508	18	10	—	37	70	47	70
40	Örös	Pál Bertalan	1854	87	10	—	46	37	56	37
41	Perbenyik	Hazay Béla	1693	—	10	—	42	32	52	32
42	Pthrügy	Zitás Bertalan	1815	78	10	—	45	39	55	39
43	Riese	BacsKay Károly	1962	—	—	—	49	04	49	04
44	Sajó-Hidvég		1924	—	—	—	—	—	—	—
45	S. Kesznyéten	Bodolay József	2080	—	—	—	52	—	52	—
46	Sárospatak	Bálint Dezső	3600	—	—	—	90	—	90	—
47	Seinjén	id. Kereszluri József	1861	65	10	—	46	54	56	54
48	Szerencs	Igaz József	1513	30	10	—	37	83	47	83
49	Szomotor-Vécs	Nagy Károly	1937	58	10	—	48	44	58	44
50	Takta-Harkány	Székely Imre	2180	—	68	25	54	50	122	75
51	Takta-Kenez	Kovács János	1593	91	10	—	39	85	49	85
52	Takta-Szada	Zitás István	1905	16	10	—	47	63	57	63
53	Tarcal	Gecey Péter	2008	—	—	—	50	20	50	20
54	Tállya	Hézszer Emil	1724	—	10	—	43	10	53	10
55	Tisza-Ladány	Czike Ferencz	1494	12	10	—	37	35	47	35
56	Tisza-Luc	Kenyeressy Árpád	1994	—	—	—	49	86	49	86
57	Tisza-Tokaj	Horváth János	1602	10	10	—	40	05	50	05
58	Tolesva	*Gecey Lajos	1453	90	48	46	36	35	84	81
59	Vámducska	Farkas Lajos	1592	17	10	—	39	80	49	80
60	Vámosujfalu	Köröskényi István	1589	90	10	—	39	75	49	75
61	Viss	Bartha József	2036	24	10	—	50	93	60	93

* A 10⁰/0-os belépési járulék 1/3-ada.

Jegyzették :

Hézszer Emil papi főjegyző : 1—14. 17—22. 46—50. 52. 53. 55.

56. 58. 59. I. számú bírósági határozatot.

Vitányi Bertalan világi főjegyző : 29. 30. 35. 36. 37.

Ölbey János papi aljegyző : 33. 34. 38—44. 51. 57.

Zitás Bertalan papi aljegyző : 14. 15. 16. 23—29. 31. 32. 44. 45. 54.

Dr. Kovács Gábor világi aljegyző : II. III. bírósági határozatokat.

Dr. Finkey Ferenc a rendkívüli gyűlés jegyzőkönyvét.

Bálint Dezső tanácsbíró a segélyosztó bizottság jegyzőkönyvét.

Tárgymutató.

1. Gyűlés megnyitás. Gondnoki beszéd.
2. Esperesi jelentés.
3. Egyházak képviselői igazoltatnak.
4. Tóth Lajos c. m. tanácsbíró emlékének jegyzőkönyvi megörökítése.
5. Tiszti kar leköszönése új választás kitűzése.
6. Danyi József lelkész hivatalában megerősítették.
7. Tanítók hivatalukban megerősítettnek.
8. E. m. papi főjegyzője a kerületi gyűlés rendes képviselője.
9. Egyh. ker. képviselők választása.
10. Dr. Finkey Ferenc v. aljegyző távozása felett c. m. sajnálatát fejezi ki.
11. Zsinati törvénytervezetre adott észrevételek.
12. Kiskövesdi egyház templom építési terve jóváhagyatott.
13. Mezőzombori tanítói díjlevél megerősítése.
14. Taktakenézi lelkészlak ügyében Zitás Bertalan van kiküldve.
15. Abauji e. megye indítványát c. m. részben elfogadja.
16. Szánthó Sándorné a cult. miniszterhez intézett kérvénye felküldetett az e. kerülethez.
17. Szomotor kerületi adósságának rendezését e. megye nem vállalja el.
18. E. megye a lajstromos szavazást fogadja el.
19. E. megye véleménye a „vagyonkezelési szabályzat“-ról.
20. Gönczy Józsefné kérvénye a segélyosztó bizottság figyelmébe ajánlatik.
21. Szabó Sámuel kérvényére nincs helye érdemleges intézkedéseknek.
22. Kónya András ideiglenes pénztáros számadásának jóváhagyása.
23. T.-kenézi tanítói nyugdíjhátralék ügyére Zitás B. ügyel fel.
24. Szabó Dániel szerenesi lakosnak köszönet az orgona építtetéseért.
25. Legyes-Bénye a Zemplénavármegyei Közművelődési Egylet pártfogásába ajánlatik.
26. A esanálói egyház ügyének rendezésére Olajos Pál van kiküldve.
27. Sóstófalva egyházi adózási ügye.
28. Sajó-Kesznyéteni díjlevelek megerősítettnek.
29. Csutoros Benő sérelmére az 1898. őszén kiküldött bizottság adjon véleményt.
30. Ondi egyház kérelme az e. kerülethez küldetett fel.
31. T.-Ladány utasítatlik, hogy sürgesse meg a templom-telek telekkönyvi átiratását.
32. Csobaji egyház kérelme ajánlólag az e. kerülethez ment fel.

33. Az alsóberecki presbyterium eljárása felett e. megye rosszalását fejezi ki.
34. Monoki egyház utasított egy rakodó hely építésére.
35. Tolesvai egyháznak engedélyt ad az e. m. 4000 korona közpénztári tőke felhasználására.
36. Tolesvai egyháztagok kérelmét a látogatás intézze el.
37. Kistárkányi lelkész vesse ki az ártéri adóhátralékot a hivekre.
38. Zitás B. dékán számadása jóváhagyatott.
39. S.-hidvégi lelkészi díjlevél e. kerülethez felterjesztetett.
40. Leleszen a templomhely ügye rendben van.
41. Kistárkányi építkezés utólagosan jóváhagyatott.
42. Leleszpályán a községi póttadó ellen folyamodjék p. ü. igazgatóságához.
43. Perbenyiki egyház utasított a lelkész szobájának kideszkázására.
44. Hutka-alap ügye Golopon egyh. látogatásokra bízott.
45. Béký Endre engedélyt nyer május hóban zárni az iskolai évet.
46. Kárpáthy Péternek 50 korona csak a b.-sárai iskola megnyitásáig fizetendő.
47. Vámosujfalu az erdőügyben vagy egyezzek ki, vagy pereljen.
48. Erdőhorváti adjon meghatalmazást az e. m. ügyészének.
49. Tolesva újból kéri a 200 korona kerületi segélyt.
50. Nagy-Géres építkezési engedélyt kap, 8000 korona tőkesegélyt kér.
51. Kesznyétei gondnok számadása ügyével Kónya András bízott meg.
52. Taktaharkányi építkezési ügyben Kónya András és Vitányi Bertalan mennek ki.
53. Szegilong ref. vallású hivei felszólamlási jogukkal éljenek.
54. Sipos Miklós kérelme nem teljesíthető.
55. Mádi egyház engedélyt nyer arra, hogy az összes egyházi adók pénzül fizetessenek.
56. Mádi egyház kiállításba küldheti, esetleg eladhatja a Rákóczy serleget.
57. Számvevőszék jelentése.
58. Tanügyi bizottság jelentése.
59. Jegyzőkönyv hitelesítése.

Birósági ügyek:

1. A taktaharkányi tanítók fizetési ügyében hozott határozat.
2. Hanizskó János volt golopi tanító fizetési ügyében hozott ítélet.
3. A berzéki presbyter választás.

Függelék:

1. A segélyosztó bizottság 1902. évi ülésének jegyzőkönyve.
2. Rendkívüli gyűlés jegyzőkönyve 1902. dec 27-ről.
3. A lelkészek gyántári illetékének kimutatása az 1903. évről.

Betűrendes tárgymutató.

I. Egyesekre vonatkozó:

Bálint Dezső 5. 9.

Béky Endre 45.

Baresa János 7.

Csutoros Benő 29.

Debreczeni Bertalan 5.

Danyi József 6. 58.

Farkas Lajos 5.

Finkey Ferenc 5. 10.

Gecse Lajos 58.

Gönczy Józsefné 20.

Hézsér Emil 8. 25.

Kónya András 9. 22. 51. 52.

Kerekes József 7.

Meczner Béla 1. 6. 29.

Meczner András 5. 9.

Miklós Béla 9.

Olajos Pál 26.

Sipos Miklós 54.

Szinyey Gerzson 5. 9.

Szánthó Sándorné 16.

Szabó Sámuel 21.

Szabó Dániel 24.

Vitányi Bertalan 52.

Zítás Bertalan 14. 23. 38.

II. Egyházakra, hivatalokra vonatkozó:

Alsóberecki egyház 33.

Bodrogszárai egyház 46.

Csanálosi egyház 26.

Csobaji egyház 32.

Erdőhorvátii egyház 48.

Egyházmegyei ügyész 48.

Egyházkerület 11. 13. 15. 17. 18.

19. 28. 30. 32. 39. 50.

Egyházakat általában 5. 57. 58.

Esperesi hivatal 2. 5. 14. 37.

Egyház m. 1898. őszén kiküldött
bizottságot 29.

Golopi egyház 44.

Iskolai körlátogatók 45. 58.

Kiskövesdi egyház 12.

Kistárkányi egyház 37. 41.

Legyesbényei egyház 25.

Leleszi egyház 40.

Leleszpolyáni egyház 42.

Mádi egyház 55. 56.

Mezőzombori egyház 13.

Monoki egyház 34.

Nagygéresi egyház 50.

Ondi egyház 30.

Perbenyiki egyház 43.

Segélyosztó bizottság 20. 58.

Sajókesznyéteni egyház 28. 51.

Sajóhidvégi egyház 39.

Szegilongi leányegyház 53.

Sóstófalvi leányegyház 27.

Szomotori egyház 17.

Taktakenézi egyház 14. 23.

Taktaharkányi egyház 52.

Tiszaladányi egyház 31.

Tolesvai egyház 35. 49.

Vámosujfalusi egyház 47.